

OSNOVNA ŠOLA
VODMAT

Ljubljana, Potrčeva 1

Ustanoviteljica
Mestna občina
Ljubljana

NAČRT ŠOLSKIH POTI

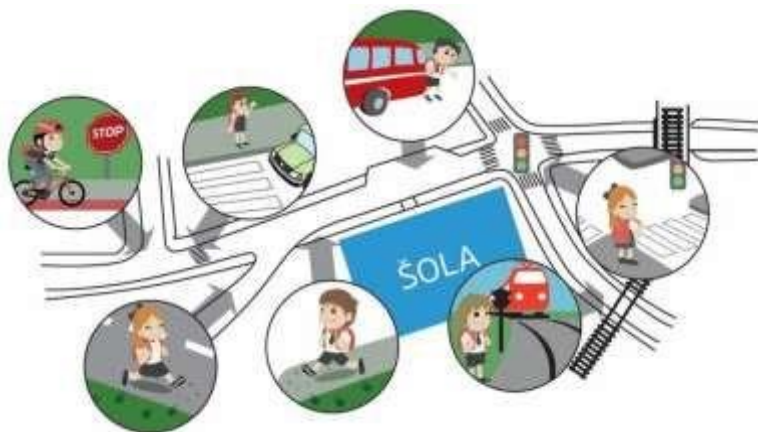
za okoliš

OŠ VODMAT

izdelan v skladu

s *Smernicami za šolske poti*, AVP, 2016

2022/23

KAZALO

1. UVOD	5
2. NAMEN IN CILJI NAČRTA ŠOLSKIH POTI	6
3. VIZIJA NIČ	6
4. PRAVNA PODLAGA	7
5. ŠOLA IN ŠOLSKI OKOLIŠ	7
5.1 GRAFIČNA KARTA.....	8
5.2 ŠTEVILO UČENCEV PO POSAMEZNIH NASLOVIH.....	9
5.2.1 Šolski okoliš	9
3.2.2 Učenci izven šolskega okoliša.....	9
6. PRAVILNO IN ODGOVORNO RAVNANJE V CESTNEM PROMETU	13
6.1 OTROCI V PROMETU.....	13
6.2 UČENJE.....	13
6.3 HOJA PO CESTI BREZ PLOČNIKOV	15
6.4 PREČKANJE CESTE.....	16
6.5 PROMETNI ZNAKI.....	19
6.6 UTRJEVANJE VEDENJA	20
6.7 PROMETNA VZGOJA OTROK V ŠOLI	21
6.8 SESTAVINE POUKA PROMETNE VZGOJE.....	22
6.9 SKRB ZA PROMETNO VARNOST V OKVIRU POUKA IN DRUGIH DNI DEJAVNOSTI NA OŠ VODMAT	23
6.10 NAPOTKI ZA PRAVILNO, ODGOVORNO IN VARNO RAVNANJE ŠOLARJEV IN STARŠEV V CESTNEM PROMETU	31
6.10.1 Odgovornost staršev	31
6.10.2 Šolar – pešec	31
6.10.3 Šolar – kolesar	33
6.10.4 Šolar – potnik oz. vozač	36
7. PRIKAZI IN ANALIZA REZULTATOV ANKETE O ŠOLSKIH POTEH V	38
ŠOLSKEM LETU 2019/20	38
8. OPIS VARNEJŠIH ŠOLSKIH PEŠPOTI.....	39
8.1 OŽJI ŠOLSKI OKOLIŠ	40
9. OPIS KRITIČNIH TOČK NA ŠOLSKIH POTEH IN NAPOTKI ZA VEČJO VARNOST	48
9.1 OŽJI ŠOLSKI OKOLIŠ	48

10. DRUGI PROBLEMI V ŠOLSKEM OKOLIŠU, POVEZANI S PROMETOM	59
11. AŽURIRANJE IN OBJAVA NAČRTA ŠOLSKIH POTI.....	60
12. DELOVNA SKUPINA ZA PRIPRAVO NAČRTA ŠOLSKIH POTI	60
12.1 STROKOVNI DELAVCI ŠOLE	60
12.2 ZUNANJI SODELAVCI	60
13. VIRI IN LITERATURA.....	61
14. PRILOGE	63
14.1 Priloga 1: Kolesarski Izpit.....	63

KAZALO SLIK

Slika 1: Vizija nič (vir: https://varna-pot.si/vizija-0/)	6
Slika 2: Grafična karta (vir: https://gismol.gisportal.si/web/profile.aspx?id=MOL_Prometna_preventiva@Ljubljana) .	8
Slika 3: Odsevna telesa (vir: https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2019/09/U%C4%8Denec-pe%C5%A1ec-Ucnogradivo.pdf)	15
Slika 4: Hoja po cesti brez pločnika (vir: https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2019/09/U%C4%8Denec-pe%C5%A1ecUcno-gradivo.pdf)	15
Slika 5: Kako varno prečkam cesto (vir: https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2019/09/U%C4%8Denec-pe%C5%A1ecUcno-gradivo.pdf)	18
Slika 6: Prečkanje ceste (vir: https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2019/09/U%C4%8Denec-pe%C5%A1ec-Ucnogradivo.pdf)	19
Slika 7: Prometni znaki (vir: https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2019/09/U%C4%8Denec-pe%C5%A1ec-Ucnogradivo.pdf)	20
Slika 8: Prometna kača (vir: arhiv šole).....	24
Slika 9: Evropski teden mobilnosti (vir: http://tedenmobilnosti.si/2019/).....	24
Slika 10: Bodi previden (vir: arhiv šole).....	25
Slika 11: Bodi preVIDEN (vir: https://www.avp-rs.si/oznaka/bodi-previden/).....	25
Slika 12: Policist Leon svetuje (vir: https://www.policija.si/images/stories/Publikacije/PDF/PolicistLeonSvetuje_julij2013.pdf)	26
Slika 13: Rumena rutica (vir: https://www.ljubljana.si/sl/aktualno/juhuhu-novo-solsko-leto-je-tu-2/)	27

Slika 14: Pasavček v prometu (arhiv šole)	27
Slika 15: Cesta je razred zase (vir: https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2018/06/Naslovni_plakat-AVP-Print.pdf)	28
Slika 16: Cesta je razred zase 2 (vir: https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2018/06/Plakat-Napotki-AVP-Print.pdf)	28
Slika 17: Kako hodimo kot pešci (vir: https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2019/09/U%C4%8Denec-pe%C5%A1ec-	33
Slika 18: Kolesarska izkaznica (vir: http://www.fmalgaja.si/files/2015/03/Pravilnik-obrazcih-javnih-listin-v-O%C5%A0.pdf)	34
Slika 19: Oprema kolesa (vir: https://eucbeniki.sio.si/nit4/1313/index1.html)	34
Slika 20: Trasa praktičnih vadbenih in izpitnih voženj (vir: http://gismol.gisportal.si/web/profile.aspx?id=MOL_Prometna_preventiva@Ljubljana) ..	35
Slika 21: Pasavček (vir: http://prometnavarnost.blogspot.com/2015/11/pasavcek.html) ..	36
Slika 22: Pasavček (vir: https://www.avp-rs.si/uvodna-info-pasavcek/)	36
Slika 23: Red je vedno pas pripet (vir: https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2012/02/red-je-vedno-pas-pripet.pdf)	37
Slika 24: Uporaba telefona v prometu (vir: https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2018/06/Plakat_telefon-AVP-Print.pdf)	37
Slika 25: Zemljevid šolskega okoliša z vrisanimi šolskimi potmi in nevarnimi točkami (vir: https://gismol.gisportal.si/web/profile.aspx?id=MOL_Prometna_preventiva@Ljubljana)	39

1. UVOD

Otroci spadajo med ranljivejše skupine v cestnem prometu in so največkrat žrtve v prometnih nesrečah v vlogi pešcev in kolesarjev, zato je področje šolskih poti in s tem povezano učinkovito načrtovanje varnih šolskih poti izrednega pomena za varnost otrok v prometnem vsakdanu.

Pri zagotavljanju varnosti otrok v cestnem prometu je potrebno upoštevati telesne, motorične, spoznavne, zaznavne, emocionalne in miselne sposobnosti otrok ter le-te čim bolj upoštevati pri ukrepih za večjo varnost na šolskih poteh. Otroci so namreč, zaradi neizkušenosti in nezrelosti, dokaj nepredvidljivi ter predstavljajo v cestnem prometu določeno tveganje. Realna situacija v prometu je prilagojena odraslim. Kljub temu ji vse prevečkrat nismo kos, kar se odraža tudi v prometnih nesrečah. V zvezi s tem je torej potrebna posebna pozornost pri ravnanju otrok, šolarjev na poti v šolo in iz nje.

Prometna vzgoja otrok je izrednega pomena za njihovo nadaljnje odgovorno in varno ravnanje v cestnem prometu. Začne se v družini, nadaljuje v predšolskih vzgojnovarstvenih ustanovah in v osnovni šoli, vse do konca človekovega življenja. Takoj, ko otroci shodijo, postanejo pešci. Še prej vstopijo v svet prometa kot potniki v avtomobilu, kjer je potrebno pravilno uporabljati ustrezne otroške varnostne sedeže, kasneje pa kot potniki v avtobusu ali kot kolesarji. Otroci torej v prometu sodelujejo vsak dan, najpogosteje, ko obiskujejo vrtce in šole. Zato je potrebno temu segmentu posvetiti posebno pozornost.

Otroci so v prometu izpostavljeni številnim nevarnostim in tveganjem. Naša naloga je torej strmeti k rešitvam, ki bodo ta tveganja čim bolj zmanjšala.

2. NAMEN IN CILJI NAČRTA ŠOLSKIH POTI

Načrt šolskih poti je prvenstveno namenjen večji varnosti šolarjev v cestnem prometu. Osnovni namen načrta je prikazati najvarnejšo pot v šolo in iz nje, vzpostaviti probleme na sami poti ter podati napotke za varno ravnanje.

Cilji načrta:

- povečanje varnosti in zaščita ranljivejših (šolarji – predvsem kot pešci in kolesarji) udeležencev v cestnem prometu;
- nič mrtvih in hudo telesno poškodovanih otrok na šolskih poteh;
- uporabnost načrta za šolarje, starše in lokalno skupnost;
- povečanje izvajanja ukrepov za zagotavljanje varnejših šolskih poti;
- varnejša cestna infrastruktura in odprava nevarnih mest na šolskih poteh, promoviranje zdravega in varnega načina mobilnosti.

3. VIZIJA NIČ

Slika 1: Vizija nič (vir: <https://varna-pot.si/vizija-0/>)

VIZIJA NIČ se je rodila leta 1994 na Švedskem. Že tri leta kasneje jo je švedski parlament umestil v svojo zakonodajo kot izhodišče za večjo varnost v cestnem prometu.

Postala je temelj, gibalno in cilj slehernega programa za večjo varnost cest posameznih držav, Evropske unije kot tudi celotnega sveta.

Slovenski parlament je VIZIJO NIČ sprejel 23. 4. 2013 z [Resolucijo o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa za obdobje 2013 do 2022.](#)

Z VIZIJO NIČ se odgovornost za ustvarjanje varnega sistema prenaša na slehernega soustvarjalca in uporabnika cest, kot takšna pa postaja nosilka humane in politične skrbi za večjo varnost na cestah po vsej Evropski uniji.

VIZIJA NIČ obvezuje državne organe in organizacije, organe samoupravnih lokalnih skupnosti, strokovne institucije, organizacije civilne družbe in posameznike, da vse svoje odločitve in ravnanje usmerijo k njeni uresničitvi.

4. PRAVNA PODLAGA

Načrt varnih šolskih poti je izdelan na osnovi naslednjih določil:

- Zakon o osnovni šoli – Zosn (Ur. L. RS, št. 81/06 UPB3 in 102/07);
- Zakon o pravilih cestnega prometa (ZPrCP, Ur. I. RS, št. 109/10);
- Zakon o voznikih (ZVoz, Ur. L. RS, št. 109/10);
- Zakon o motornih vozilih (ZMV-Ur. I. RS, št. 106/2010);
- Pravilnik o posebnih pogojih za vozila, s katerimi se prevažajo skupine otrok (Ur. I. RS, št. -23/09);
- Pravilnik o pedagoških spremljevalcih pri prevozu skupin otrok (Ur. I. RS, št. 42/09).

5. ŠOLA IN ŠOLSKI OKOLIŠ

Naziv šole: OŠ Vodmat, Potrčeva ulica 1, 1000 Ljubljana.

Ustanovitelj je Mestna občina Ljubljana.

Šola je ustanovljena za opravljanje osnovnošolskega izobraževanja za šolski okoliš, ki obsega naslednje ulice, oziroma dele ulic:

IME ULICE

Bohoričeva ulica

Bolgarska ulica

Gasparijeva ulica

Grablovičeva ulica

Hrvatski trg

Japljeva ulica

Jenkova ulica

HIŠNE ŠTEVILKE

od 1 do 27, parne: 6, 20, 22a ter od 28a do 36

od 1 do 24

od 1 do 13 ter 15 in 17

1, parne od 6 do 40, 43, 44, in 46

6

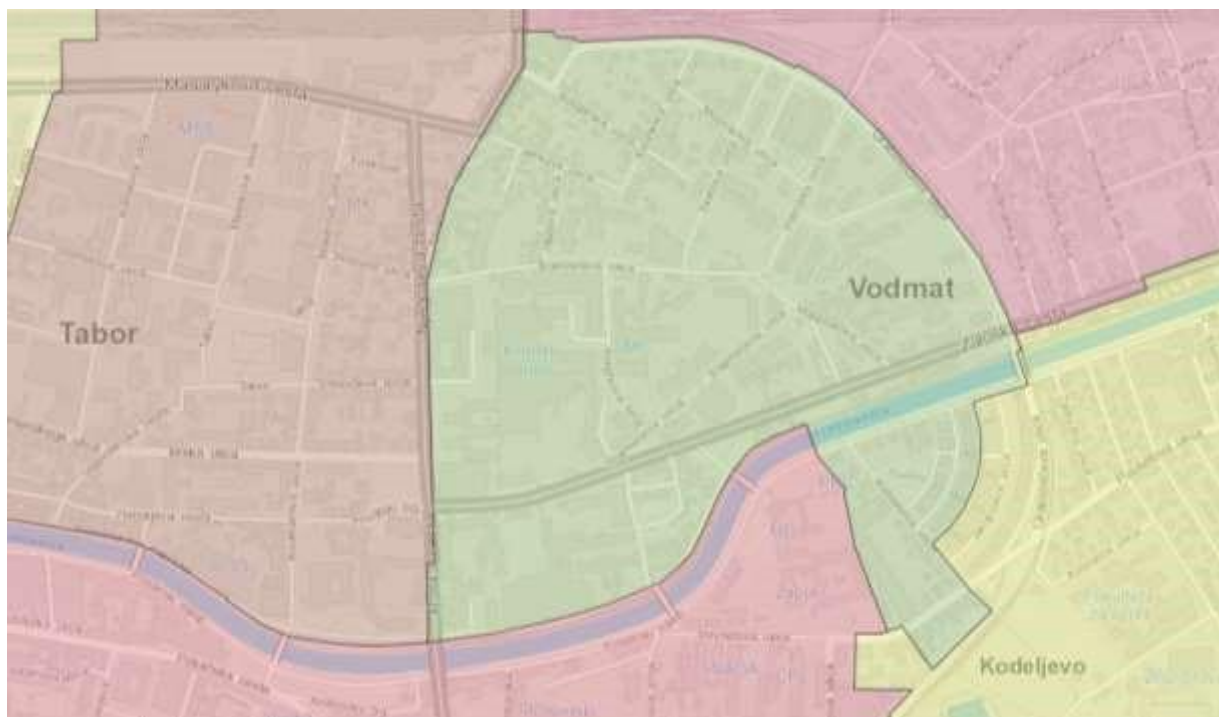
1, 2, 3, 4a, 4, neparne od 5 do 21

od 1 do 16, 18

Koblarjeva ulica	neparne od 3 do 25
Korytkova ulica	2, 15, od 17 do 26, 28, 29, 30, 32, 34
Malenškova ulica	1, 2, 5a, 5, 7, 9, 11
Močnikova ulica	od 1 do 6, 8, 10
Njegoševa ulica	4, 4a, 6a, 6b, 6c, 6d, 6e, 6f, 6g, 6h, 6j, 6, 8a, 8
Ob Ljubljanici	parne od 4 do 18
Potrčeva ulica	1, parne od 2 do 16
Povšetova ulica	1g, neparne od 2g do 35, parne od 38a do 48
Sketova ulica	od 1 do 7, 9, 11, 13
Šlajmerjeva ulica	od 1a do 8
Šmartinska cesta	parne od 2 do 28
Zaloška cesta	1, 2, od 4 do 11, 14, 15, 1, neparne od 21a do 29

V šolskem letu 2022/2023 OŠ Vodmat obiskuje 358 učencev, od tega jih je 185 iz šolskega okoliša, kar predstavlja 52 % vseh učencev. Veliko učencev se v šolo pripelje z osebnim vozilom, kar je tudi eden od vzrokov za številne konfliktna prometna situacije v neposredni bližini šole v času jutranjih in popoldanskih konic.

5.1 GRAFIČNA KARTA

Slika 2: Grafična karta (vir: https://gismol.gisportal.si/web/profile.aspx?id=MOL_Prometna_preventiva@Ljubljana)

5.2 ŠTEVILO UČENCEV PO POSAMEZNIH NASLOVIH

5. 2. 1 Šolski okoliš

Bohoričeva ulica	5 učencev
Bolgarska ulica	4 učenci
Gasparijeva ulica	4 učenci
Grablovičeva ulica	43 učencev
Hrvatski trg	2 učenca
Japljeva ulica	7 učencev
Jenkova ulica	5 učencev
Koblarjeva ulica	4 učenci
Korytkova ulica	6 učencev
Malenškova ulica	2 učenca
Močnikova ulica	10 učencev
Njegoševa ulica	7 učencev
Ob Ljubljani	3 učenci
Potrčeva ulica	24 učencev
Povšetova ulica	6 učencev
Sketova ulica	18 učencev
Šmartinska cesta	23 učencev
Zaloška cesta	12 učencev

3.2.2 Učenci izven šolskega okoliša

Agrokombinatska	2 učenca
Bezenškova ulica	4 učenci
Bilečanska ulica	1 učenec
Bobrova ulica	3 učenci
Bratovševa ploščad	1 učenec
Brvace (Grosuplje)	1 učenec
Celovška cesta	1 učenec
Cesta Ceneta Štuparja	2 učenca

Cesta dveh cesarjev	2 učenca
Cesta v Lipovce (Log pri Brezovici)	1 učenec
Cesta v Kleče	1 učenec
Cilenškova	1 učenec
Dobrunjska cesta (Dobrunje)	2 učenca
Dražgoška	1 učenec
Društvena ulica	7 učencev
Gašperšičeva	2 učenca
Gobarska pot (Dobrunje)	1 učenec
Goljek (Trebnje)	3 učenci
Goričica pri Moravčah	1 učenec
Grasseljeva ulica	3 učenci
Hacquetova	1 učenec
Hrastje	1 učenec
Hruševska	1 učenec
Jakopičeva	7 učencev
Javorjev drevored	1 učenec
Jelinčičeva ulica	1 učenec
Jurčkova	2 učenca
Kajuhova ulica	4 učencev
Kašeljjska cesta	2 učenca
Kavčičeva	3 učenca
Klunova ulica	2 učenca
Kolodvorska ulica	1 učenec
Kriška vas	1 učenec
Komanija (Dobrova)	1 učenec
Kovačeva	1 učenec
Krmeljeva	1 učenec
Kvedrova	1 učenec
Maistrova	1 učenec
Marinovševa	1 učenec
Matjaževa ulica	1 učenec

Menardova	1 učenec
Mesarska cesta	2 učenca
Metulje (Nova vas)	1 učenec
Mleščevo (Ivančna Gorica)	1 učenec
Moškričeva	1 učenec
Motnica	1 učenec
Muljava (Ivančna Gorica)	1 učenec
Na klančku	1 učenec
Ob Mejašu	1 učenec
Ob sotočju	2 učenca
Ob Zeleni jami	3 učenci
Orehovica (Izlake)	1 učenec
Partizanska	2 učenca
Perčeva ulica	2 učenca
Planinškova	1 učenec
Pohlinova	3 učenci
Pokopališka ulica	5 učencev
Polanškova	2 učenca
Polica (Grosuplje)	1 učenec
Polje cesta II	1 učenec
Pot na Fužine	3 učenci
Preglov trg	1 učenca
Prisojna ulica	1 učenec
Proletarska cesta	1 učenec
Prvomajska ulica	4 učenci
Puhova	1 učenec
Puterlejeva	1 učenec
Rašica (Velike Lašče)	1 učenec
Ribniška	3 učenci
Rojčeva ulica	7 učencev
Rozmanova ulica	1 učenec
Rožičeva ulica	1 učenec

Saveljska	2 učenca
Skopska	1 učenec
Skrbinškova	1 učenec
Slomškova ulica	1 učenec
Steletova	2
Šivičeva ulica	1 učenec
Štihova	1 učenec
Tovarniška ulica	5 učencev
Ulica Angele Vode	4 učenci
Ulica bratov Rozmanov	1 učenec
Ulica Jana Husa	2 učenca
Ulica Vide Pregarčeve	3 učenci
Ulica Vide Janežičeve	1 učenec
Veliki Gaber (Veliki Gaber)	1 učenec
Vidovdanska	1 učenec
Vilharjeva	2 učenca
Vodmatska	5 učencev
Za progo	2 učenca
Zadobrovška (Polje)	2 učenca
Založnikova ulica (Brezovica)	3 učenec
Zbilje (Medvode)	1 učenec
Zvezna ulica	1 učenec

6. PRAVILNO IN ODGOVORNO RAVNANJE V CESTNEM PROMETU

6.1 OTROCI V PROMETU

Naši otroci se dnevno vključujejo v promet. Srečujejo se s prednostmi in hkrati tudi z nevarnostmi sodobnega prometa. Tja do desetega leta še ne znajo in ne zmorejo samostojno sodelovati v prometu. Pogosto pozabljamo na to, da otrokom majhnost ne omogoča, da bi imeli tak pregled čez dogajanje v prometu kot odrasli.

Pri hoji in teku še niso dovolj spretni, predvsem pa imajo otroci težave v prometu zaradi postopnosti zaznavnega in spoznavnega razvoja.

Ne smemo pozabiti, da otroci:

- nimajo tako širokega vidnega polja kot odrasli in zato kasneje vidijo vozila, ki prihajajo z leve ali desne,
- dobro slišijo, vendar ne vedo natančno, iz katere smeri slišijo vozilo,
- ne znajo dobro presojati hitrosti vozil in ocenjevati razdalj,
- ne razlikujejo dobro pojmov npr. levo, desno,
- ne zmorejo dolgotrajne koncentracije,
- njihova pozornost se hitro preusmerja na objekte, ki jih pritegnejo in mimogrede jih kaj zmoti (hitro lahko pozabijo ali so videli vozilo, ki se približuje),
- ne zmorejo posploševanj in uporabe splošnih pravil, kot je npr. pravilo kako prečkamo cesto.

6.2 UČENJE

Učenje poteka postopoma. Najprej otroku povemo in razložimo, kakšno je pravilno vedenje v prometu. Ob tem mu pojasnimo tudi, kakšne so možne nevarnosti. Otroku nato pokažemo pravilno vedenje in ob tem razlagamo, kako si sledijo posamezni elementi vedenja npr. se ustavim, pogledam levo itd. Otrok naj nas ob tem pozorno opazuje. Nato skupaj z njim izpeljemo pravilno vedenje in mu ponovno razlagamo, kaj mora storiti. Nato naj otrok sam govori, kaj dela. Čisto nazadnje pa otrok sam izvaja določeno vedenje, mi pa ga opazujemo in opozarjamo na pomanjkljivosti. Vsako vedenje, ki ga otrok pravilno izvede, pohvalimo, za nepravilno vedenje pa ga popravimo. Le tako otroka spodbujamo k pravilnemu vedenju in zmanjšujemo verjetnost napak.

Tako bodo otroci počasi, a vztrajno spoznavali promet, pravila in zahteve, jih postopno sprejemali in se po njih ravnali. Otrok naj svoje ravnanje tudi ubesedi. Glasno naj pove, kaj je storil. Na primer: »Stoj«, »Pogledam na levo«, »Pogledam na desno«.

Z otrokom najprej vadimo na prometno varnih površinah na manj prometnih cestah, kasneje pa izbiramo vedno bolj zahtevne situacije ter nove situacije, ki jih otrok ne pozna. V prometu je tudi mnogo pojavov, zahtev, pravil, ki jih morajo otroci spoznati, jih razumeti ter si pridobiti mnogo izkušenj. Zato si nenehno prizadevamo, da to otrokom tudi omogočimo. To »učenje« mora postati naravno, vsakdanji del otrokovega življenja, otrokove igre in tudi drugih dejavnosti. Zato naj bo sicer sproščeno, naravno, nazorno, a vendar takšno, da bodo otroci spoznali in si pridobili izkušnje, da je promet resna stvar. To ne pomeni, da jih bomo strašili, saj prestrašen otrok ne more pravilno ravnati. Kadar storijo otroci napako, jih ne bomo oštevali, ampak bomo skupaj z njimi ugotavljali, kaj je bilo narobe in kako bi bilo prav. Povedali jim bomo, kakšne bi lahko bile posledice njihovega napačnega ravnanja. Največ bomo dosegli z doslednostjo pri svojem ravnanju in ravnanju naših otrok.

Otroka zaradi njegove majhnosti v prometu hitro spregledamo. Kaj hitro ga lahko skrije živa meja, parkiran avto ali kakšen drug predmet ob cesti. Otroku moramo pomagati, da bo znal opazovati promet in zlasti pri prečkanju ceste izbirati površine, na katerih ga bodo videli drugi. Otroci pogosto mislijo, da jih voznik vidi, če oni vidijo avto, ki se približuje.

Z izbiro svetlih oblačil v živih barvah lahko dosežemo, da bodo otroci dobro vidni in jih bodo vozniki prej opazili. Pri slabi vidljivosti in v mraku naj nosijo ob žep pripeto kresničko, tako da le-ta prosto niha in odseva svetlobo, če jo osvetlijo avtomobilski žarometi. Otrok naj ima kresničko vedno pripeto, v mraku ali ob slabi vidljivosti pa jo spusti iz žepa. Običajno jo pripnemo na desni žep. Še posebej je uporaba odsevnikov pomembna v mesecih, ko je noč daljša in so otroci pogostejše tudi v mraku na cesti.

ODSEVNA TELESA

KRESNIČKE

ODSEVNI TRAKOVI

ODSEVNE NARAMNICE

ODSEVNI TELOVNIK

Slika 3: Odsevna telesa (vir: <https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2019/09/U%C4%8Denec-pe%C5%A1ec-Ucnogradivo.pdf>)

6.3 HOJA PO CESTI BREZ PLOČNIKOV

Otroka učimo hoditi ob levem robu ceste. Tako vidi prihajajoče vozilo in se mu lahko pravočasno umakne, tudi če ga voznik spregleda ali vozi nepravilno. Le izjemoma, če je tako res varneje, pešec hodi ob desnem robu cestišča. Če je rob ceste zelo ozek, moramo biti pozorni tudi na to, da otroci ne hodijo po dva ali tri vštric, ampak drug za drugim. Še posebej smo na to pozorni spremljevalci skupine otrok ali razreda.

ČE NI PLOČNIKA, HODIMO OB LEVEM ROBU
CESTE. PO LEVI STRANI HODIMO ZATO,
DA PREJ OPAZIMO AVTOMOBILE IN
DRUGA VOZILA.

Slika 4: Hoja po cesti brez pločnika (vir: <https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2019/09/U%C4%8Denec-pe%C5%A1ec-Ucno-gradivo.pdf>)

6.4 PREČKANJE CESTE

Prečkanje ceste je izredno zahtevna naloga, ki zahteva tudi od odraslega veliko znanja, pozornosti in previdnosti. Da bi otroka postopno pripravili na samostojno prečkanje ceste, razdelimo naloge na več delov. Naučimo ga:

- izbirati najvarnejša mesta za prečkanje ceste,
- ustaviti se pred robom pločnika,
- znati opazovati promet in presojati, kdaj lahko prečka cesto,
- po možnosti takrat, ko se ne približuje nobeno vozilo, – dejanskega prečkanja ceste.

Pred prečkanjem ceste se vedno ustavimo. Otrokovo gibanje je nepredvidljivo, nenadoma se lahko odloči, da bo stekel in hitro spreminja smer gibanja. Prav to je razlog, da so vozniki tako pogosto presenečeni, ko jim otrok priteče na cesto. Zato najprej poiščemo najvarnejša mesta, kjer bo otrok prečkal cesto. Pomembno je, da so to površine, na katerih vozniki lahko pravočasno opazijo otroka in da otroku ne zastirajo pogleda parkirana vozila, zabojniki, ograje in podobno.

Ko nameravamo prečkati cesto ali ko smo pred križiščem, se moramo vedno ustaviti korak od roba pločnika ali roba vozišča. Otroka navajamo na to, da se pred prečkanjem ceste vedno ustavi in glasno reče "stoj".

Otroka navajamo, da preden stopi na vozišče, najprej pogleda, ali se mu približujejo vozila. Pogledati mora na levo, na desno in še enkrat na levo, saj vozilom, ki prihajajo z leve, najprej križamo pot. Povedali smo že, da imajo otroci ožje vidno polje kot odrasli, zato morajo, da bi dobro videli, obračati na levo in desno tudi glavo. Pozorni smo na to, da otrok resnično pogleda na levo in na desno in ob tem tudi opazi, kaj se dogaja na cesti. Opiše naj, kaj vidi. Vedno naj opazuje in glasno izgovarja: levo, desno, levo, itd.

Potem, ko se prepričamo, da se otrok zna ustaviti ob robu pločnika in opazovati promet, začnemo z najtežjim delom, prečkanjem ceste. Prva prečkanja naj bodo na ozki, neprometni cesti. Poseben problem je, ker otrok ni sposoben ugotoviti razdalje in hitrosti vozil. Zato ga navajamo na to, da prečka cesto le, če z obeh strani ne prihaja nobeno vozilo ali takrat, ko voznik ustavi in mu jasno pokaže, da lahko prečka cesto. Otroka naj večkrat sam ponovi pravila ob prečkanju ceste. Opazujemo ga in po potrebi popravljamo:

- Ustavim se na robu pločnika. Pogledam na levo. Pogledam na desno. Še enkrat pogledam levo. Prečkam. Na sredini ceste še enkrat pogledam na desno.
- Če se pešcu z leve ali desne bliža vozilo, mora ponoviti celoten postopek. S tem otrok utrjuje pravilno ravnanje.
- Pri vseh teh vajah bomo otroku pomagali, če bomo tudi sami takrat, ko smo v družbi z otrokom, ravnali enako. Med vajami in dejanskim ravnanjem ne bo razlik, ki bi otroka begale in mu povzročale težave. Ne pozabite tega niti takrat, ko se vam najbolj mudi. Za otroka bo spodbudno, če kdaj zamenjamo vloge in nas on uči, kako je potrebno prečkati in nas vodi čez cesto.
- Otrok se postopno usposablja za varno prečkanje ceste. Vedno naj pravilno prečka ulico, četudi na njej ni skoraj nobenega prometa, to je: postoji korak-dva pred robom pločnika, pogleda na levo in na desno, še enkrat na levo in če v bližini ni vozila, ki bi se mu približevalo, stopi na cesto. Otroci se morajo naučiti in si pridobiti izkušnjo, da prečkajo cesto z normalnimi koraki, ne v teku. Tako ima voznik več možnosti, da pravočasno ustavi. Na sredini ceste naj se otrok še enkrat ozre na desno in nadaljuje pot. Zelo pomembno je, da se otrok sredi ceste ne premisli, v katero smer bo prečkal cesto in da ne steče nazaj. Najpogosteje moramo izbirati poti v šolo, ki so bolj nevarne in ki vodijo po prometnih ulicah, preko označenih prehodov za pešce – zeber. Na takšnih prehodih moramo otroka še posebej naučiti, kako se prečka. Veljajo vsa pravila, ki jih že poznamo. Bistvena razlika je v tem, da je promet na takšnih cestah bolj gost in bo otrok težko počakal tako dolgo, da ne bo vozil, ki bi se približevala prehodu. Zato naj se ob robu ceste ustavi. Na cesto lahko stopi le, ko se vozilo ustavi oziroma se ustavijo vozila z obeh smeri, če je promet zelo gost. Na polovici ceste mora pogledati na desno in preveriti, ali se z druge strani ne približujejo vozila. Če niso dovolj oddaljena, naj otrok počaka, da se ustavijo in šele nato nadaljuje s potjo. Nikoli naj ne hodi ali teče nazaj.
- Hodimo po desni strani zebre! Tako se ne zaletavamo v pešce, ki prihajajo z nasprotne strani ceste, predvsem pa smo v trenutku, ko stopimo na cesto, dva do tri metre bolj oddaljeni od vozil, ki prihajajo z naše leve strani in ima voznik več časa in prostora, da ukrepa.

KAKO VARNO PREČKAM CESTO?

PRED PREHODOM ZA PEŠCE SE VEDNO USTAVIM NA ROBU PLOČNIKA (ALI 1 KORAK OD VOZIŠČA).

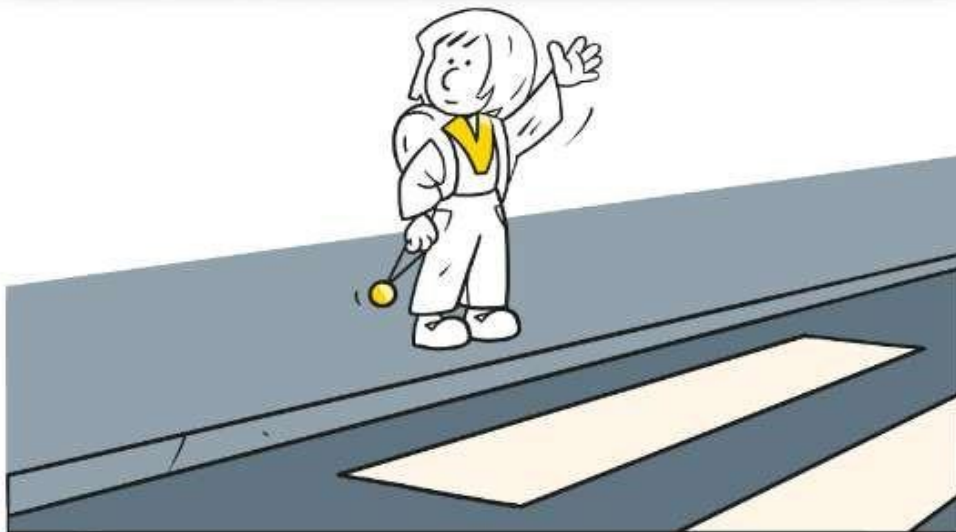
PRED PREHODOM ZA PEŠCE VEDNO POGLEDAM LEVO-DESNO-LEVO.

ČE JE SEMAFOR ZA PEŠCE, PREČKAM PRI ZELENİ LUČI.

PRED PREHODOM BREZ SEMAFORJA DVIGNEM ROKO IN VOZNIKA POGLEDAM V OČI, DA ME OPAZI.

ČE NI PREHODA, PREČKAM VOZIŠČE NA NAJBOLJ PREGLEDNEM IN NAJOŽJEM DELU.

NA PREHODU SE NE USTAVLJAM (TUDI ČE SE VMES PRIŽGE RDEČA LUČ NA SEMAFORJU ZA PEŠCE, NADALJUJEM HOJO).

Slika 5: Kako varno prečkam cesto (vir: <https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2019/09/U%C4%8Denec-pe%C5%A1ecUcno-gradivo.pdf>)

Slika 6: Prečkanje ceste (vir: <https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2019/09/U%C4%8Denec-pe%C5%A1ec-Ucnogradivo.pdf>)

6.5 PROMETNI ZNAKI

Prometni znaki s svojimi barvami in simboli otroke vedno pritegnejo. Brez težav se naučijo njihova imena, več problemov pa imajo pri tem, kako je potrebno ravnati. Nekaj znakov otroke izredno moti in jih razumejo popolnoma narobe. Simbole si razlagajo po svoje in tako tudi ravnaajo. Najbolj znan znak, ki spodbuja otroke k napačnem ravnanju, je znak »Otroci na cesti«, ki opozarja voznike, da prihajajo na območje, kjer so na cesti pogosto otroci. Zaradi simbola dveh otrok v teku pa ga otroci lahko razumejo tako, da je treba pri tem znaku steči čez cesto. Otroci bi morali poznati predvsem prometne znake, ki pešce obveščajo o varni hoji, jim zapovedujejo ravnanje ali prepovedujejo hojo.

Slika 7: Prometni znaki (vir: <https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2019/09/U%C4%8Denec-pe%C5%A1ec-Ucnogradivo.pdf>)

6.6 UTRJEVANJE VEDENJA

Otrok – pešec mora kot udeleženec prometa znati in upoštevati kar veliko zahtev in različnih pravil. Večkrat pozabljamo, da so za nas nekaj normalnega in enostavnega, otroku pa povzročajo težave, zato jih utrjujte postopoma.

Ves proces učenja mora trajati nekaj časa. Posamezna vedenja, ki jih je otrok že sam pravilno izvedel, ponovimo čez kakšen dan, nato naj sledijo tudi preverjanje oziroma učenje v novih za otroka nepoznatih situacijah, v težjih prometnih razmerah itd. Tako postopoma otrok pridobiva znanje in izkušnje z določenim vedenjem v večjem številu situacij. Čas učenja in utrjevanja je odvisen tako od posameznega otroka kot tudi od zahtevnosti prometne situacije. Vedno pa moramo preveriti, ali otrok obvladuje določeno vedenje. Če menimo, da otrok že pozna pravila, naj nas vodi pri hoji po pločniku, ob robu vozišča, pri prečkanju ulice ali čez prehod za pešce, ki je opremljen s semaforjem!

Ugotavljamo, ali pravilno ravna! Pohvalimo pravilno ravnanje in mu pomagajmo, da ugotovi, če je bilo kaj narobe. Otrokovo zanimanje za promet lahko spodbujamo tudi z igrami in slikanicami. Zlasti koristne so za utrjevanje pojmov, ki so v prometu izredno pomembni (leva, desna, pločnik, zebra in drugih), prometnih znakov, ki bi jih moral poznati pešec in odnosov med udeleženci. Vendar se moramo zavedati, da s tem otrok še ne pridobi potrebnega vedenja in izkušenj.

Samo »učenje v prometu« je tisto, ki največ prispeva k otrokovi usposobljenosti za ravnanje v prometu. Ko otrok enkrat ali dvakrat v prometu pravilno ravna, še ne smemo precenjevati njegovih sposobnosti, saj se lahko v spremenjenih ali novih razmerah hitro zmede.

6.7 PROMETNA VZGOJA OTROK V ŠOLI

Prometna vzgoja v šoli poteka po modelu prometne vzgoje, ki prikazuje dejavnike, kateri določajo njeno učinkovitost v njihovih medsebojnih odnosih. Takih modelov je več, mnogi so presplošni za konkretno obravnavo. Uporaben model mora vsebovati osnovne sestavine procesa poučevanja, kot so: opredelitev in organizacija vsebine pouka; posredovanje vsebine učencu in ocena učnih rezultatov. Model, ki vsebuje vse te sestavine, se imenuje Rothengatterjev model. (Levičnik, Marjanovič Umek, Polič, 1986)

Vsebina pouka mora izhajati iz izobraževalnih ciljev. Cilji ne smejo biti splošni, ampak je bolje, če so konkretni, tako da poudarjajo novo znanje, pozitivna stališča in varno vedenje. Zato moramo vsako vedenje razčleniti na posamezne enote (npr. prečkanje cestišča), predvideti strategije za učenje vedenja in uporabljati novo vedenje v novih situacijah. (Zabukovec, Žlender, Polič, Divjak, Markl, 2007)

Upoštevati moramo tudi naravo snovi kot otrokove zmožnosti na dani stopnji otrokovega razvoja. Učna vsebina mora biti razdeljena na ustrezne učne enote. Upoštevati moramo tudi spremenljivke, vezane na posameznega učenca, pouk ter socialne spremenljivke. »Prve se nanašajo na različne lastnosti učencev s posebnim ozirom na razvojne značilnosti psihičnih funkcij, druge na sam učni proces, zadnje pa na socialno okolje pouka.« (Levičnik, Marjanovič Umek, Polič, 1986, str. 41) Ocenjujemo lahko izid pouka (ali so bili vzgojno-izobraževalni cilji doseženi) ali pa sam proces poučevanja. Vsebina pouka je dokaj široko zastavljena in se ne omejuje zgolj na osvajanje pojmov, pravil, znakov in vedenj, povezanih s prometom, kar praviloma velja za tovrsten pouk. »To je pomembno, saj se samo znanje brez ustreznih praktičnih izkušenj praviloma ne odraža v vedenju učencev in je slab napovedovalec varnega prometnega vedenja.« (Levičnik, Marjanovič Umek, Polič, 1986, str 42)

Osnovnošolci lahko vedo zelo veliko o varnem vedenju in prometu, vendar se to v njihovem vedenju ne bo poznalo. Zato se novejši programi osredotočajo zlasti na vzpostavljanje in oblikovanje varnega vedenja. Seveda pa mora učenec poznati osnovne prometne pojme, saj bi ga neznani pojmi lahko zmedli ali zavajali (Levičnik, Marjanovič Umek, Polič, 1986, str 42). Rothengatter (Zabukovec, Žlender, Polič, Divjak, Markl, 2007) pravi, da je pri mlajših otrocih bolj učinkovito učenje ustreznega vedenja, pri starejših pa je uspešno tudi osvajanje pravil. Prav tako se naj mlajši učenci

učijo v realnih prometnih situacijah, v takšnih, kjer ni prometa, ali v simuliranih situacijah v šoli.

6.8 SESTAVINE POUKA PROMETNE VZGOJE

Prometno vzgojo poučujejo učitelji, na pomoč pa pokličejo tudi kakšnega strokovnjaka, policista, zdravnika ... Vse bolj pa se uveljavlja mnenje, da mora šola v ta proces vključiti tudi starše otrok, kajti brez njih nekaterih vsebin prometne vzgoje sploh ni možno posredovati učencem. Da pa bi bili starši čim bolj učinkoviti, morajo biti tudi sami ustrezno poučeni, kajti v nasprotnem primeru lahko pride do zmedenosti otroka. Medtem ko so učitelji omejeni na razred, toda imajo na voljo različna avdiovizualna sredstva, filme, diapozitive, računalnike itd., imajo starši edinstveno možnost, da so redno z otroki v pravi prometni situaciji. Te možnosti pa se žal velikokrat ne zavedajo in je ne znajo izkoristiti.

Starše bomo učitelji zato že na začetku šolskega leta motivirali in seznanili z njihovimi nalogami – na prvem skupnem roditeljskem sestanku. Predstavili jim bomo vaje in smisel le-teh, ki naj jih izvajajo z otroki. »Začetek vključevanja staršev v prometno vzgojo se začne že z ugotavljanjem tega, koliko dopuščajo svojim otrokom vključevanje v promet. To je predvsem odvisno od starosti otroka, okolja (npr. vas, predmestje, mesto), gostote prometa, letnega časa ...« (Levičnik, Marjanovič Umek, Polič, 1986, str. 44)

Starši otrokom raje dopuščajo, da se v promet vključujejo kot pešci, in oklevajo, kadar gre za kolesarjenje. Pri prometni vzgoji dajejo prednost prometnim predpisom, omejitvam, opozorilom, kažejo prometne znake, govorijo o pravilnem vedenju, opozarjajo na nevarnosti. Pri tem pa pogosto zanemarjajo lastno pravilno vedenje, ki ga otroci posnemajo. Otrokom preveč govorijo česa ne smejo, premalo pa kaj in kako morajo delati. Starši se premalo zavedajo pomena spodbude in pohvale ter preveč uporabljajo kazen in omejitve. (Levičnik, Marjanovič Umek, Polič, 1986, str. 44)

Zato jih bomo mi, učitelji:

- ✓ obvestili o težavah otrok v prometu;
- ✓ jim dali podrobna navodila o vsebinah in metodah prometne vzgoje;
- ✓ jih prepričali o pomenu in motivacijski vrednosti spodbude in pohvale;
- ✓ jim pojasnili potrebo po opazovanju in spremljanju vedenja njihovih otrok.

6.9 SKRB ZA PROMETNO VARNOST V OKVIRU POUKA IN DRUGIH DNI DEJAVNOSTI NA OŠ VODMAT

Z učenci sodelujemo v različnih preventivnih akcijah, natečajih ali projektih, s katerimi skušamo zagotoviti maksimalno prometno vzgojo naših učencev:

• prva dva šolska tedna - okrepljen prometni nadzor

V prvih dneh šolskih tednih je okrepljen policijski nadzor prometa pri šoli. Policisti ali pooblaščen osebe s svojo prisotnostjo umirajo promet in izvajajo okrepljen nadzor prometne varnosti otrok v okolici šole. Policist opozarja otroke na pravilno vedenje in na nevarnosti, ki so jim izpostavljeni. V prvih dneh pouka pa tudi učitelj – razrednik z učenci prehodi varne poti v okolici šole, ob tem pa si ogledajo tudi nevarne točke, opišejo in pojasnijo najvarnejše ravnanje na teh mestih, da bi nevarnost kolikor je mogoče zmanjšali.

• Prometna kača

Naša šola sodeluje v projektu Prometna kača. Igra Prometna kača je zabavna in učinkovita kampanja za osnovne šole, ki za pot v šolo spodbuja hojo in kolesarjenje ali uporabo javnega prevoza. S tem se učenci seznanijo z možnostjo različnih načinov prihoda v šolo, pripomorejo k varnejšemu šolskemu okolju, zmanjšanju prometnih zastojev na območju šole, z gibanjem pa okrepijo svoje zdravje.

Cilj Prometne kače je spodbuditi otroke, starše in učitelje k hoji, kolesarjenju, uporabi javnega prevoza ali souporabi avtomobila za pot v šolo in iz nje. S hojo in kolesarjenjem se otroci bolj zavedajo svoje okolice in razvijejo spretnosti, potrebne za varno udeležbo v cestnem prometu, ter izboljšajo sposobnost predvidevanja ravnanja drugih udeležencev v prometu. Poleg tega hoja in kolesarjenje prispevata k priporočeni dnevni telesni aktivnosti, ki jo otroci potrebujejo.

Slika 8: Prometna kača (vir: arhiv šole)

• Evropski teden mobilnosti

Slika 9: Evropski teden mobilnosti (vir: <http://tedenmobilnosti.si/2019/>)

V času tedna mobilnosti izvajamo šolski projekt Okolju prijazno v šolo, pri katerem sodelujejo učenci in učitelji prve triade. Projekt pri učencih in učiteljih spodbuja okolju prijazen način prihoda v šolo. Učenci v tem času v šolo pridejo peš ali se pripeljejo s kolesom, skirojem, z javnim prevozom ali tako, da z enim avtomobilom potuje več ljudi. Za omenjene načine prihoda učenci dnevno prejmejo simbolično nalepko. Te zbiramo na velikem plakatu v avli šole. Pri izbiri ustreznih načinov prihoda v šolo učencem pomagajo starši.

Cilji projekta so, da učenci pri sodelovanju v igri krepijo socialne vezi s šolskimi prijatelji, prihajajo v šolo na zdrav način, se naučijo prihajati v šolo na varen, okolju prijazen in trajnosten način, se naučijo biti samostojnejši in pripomorejo k varnejšemu šolskemu okolju in zmanjšanju prometnih zastojev na območju šole.

• Bodi preVIDEN

Z akcijo Bodi viden – bodi previden, se posveča posebno pozornost večji ozaveščenosti pešcev, še posebej starejših in otrok – šolarjev in voznikov glede pravilnega ravnanja v cestnem prometu. Z akcijo spodbujamo in navajamo učence k uporabi kresničk in oblačil z odsevniki.

Slika 10: Bodi previden (vir: arhiv šole)

Slika 11: Bodi preVIDEN (vir: <https://www.avp-rs.si/oznaka/bodi-previden/>)

• Policist Leon svetuje

S projektom želimo otroke seznaniti o nevarnostih, s katerimi se lahko srečajo v vsakdanjem življenju, in jih poučiti o primernem samozaščitnem oziroma preventivnem ravnanju ter spoštovanju pravil na različnih področjih. Osrednji pripomoček pri izvajanju projekta pa je delovni zvezek Policist Leon svetuje, v katerem so obravnavane varnostne vsebine (promet, pirotehnika, nasilje, kriminaliteta in kolo).

Učenci omenjene delovne zvezke dobijo v osebno last. Projekt poteka tako, da vodja policijskega okoliša med razrednimi urami učencem poda našete varnostne vsebine iz delovnega zvezka, učitelj pa se aktivno vključuje v razpravo in vzpodbuja učence k sodelovanju.

Slika 12: Policist Leon svetuje (vir:

https://www.policija.si/images/stories/Publikacije/PDF/PolicistLeonSvetuje_julij2013.pdf)

• Kolesarski poligon v okviru kolesarskega izpita

Učenci 5. razredov s pisnim dovoljenjem staršev opravijo teoretični preizkus znanja, nato skupaj s starši poskrbijo za tehnično brezhibnost kolesa, kar potrdi še policist ali pooblaščen oseba z izdajo nalepke »varno kolo«. Praktični del izpita opravijo najprej na spretnostnem poligonu na šolskem igrišču, nato še na spretnostnemu poligonu v Ljubečni ter na cesti v Vojniku. Z uspešno izkazanim znanjem si pridobijo izkaznico o opravljenem kolesarskem izpitu. Starši s podpisom izkaznice potrdijo, da bodo skrbeli za tehnično ustreznost kolesa in da dovolijo svojemu otroku kolesarjenje na javnih prometnih površinah. Za učenje spretnostne vožnje je šola kupila 5 šolskih koles, občinski SPV pa je nabavil spretnostni poligon.

• Delavnice, ki jih organizira in v sodelovanju s sodelavci vodi Zavod Varna pot

Zavod Varna pot vsako leto organizira in v sodelovanju z delavci vodi delavnice, katerih namen je učence opremiti z znanjem, kako ravnati v prometu, česa se je potrebno izogibati, kakšne so lahko posledice nepravilnega ravnanja, pomen prometnih znakov,

komunikacije v prometu, pomen varnostnega pasu, kritičen pogled na prikaz realnih situacij v prometu ...

• Rumena rutica

Akcija je namenjena prvošolcem in drugošolcem. Poteka skozi vse leto, ob začetku šolskega leta pa še intenzivneje. Učence in starše prvošolcev natančno seznanimo s prometno varnostnim načrtom šole in varnimi potmi v šolo. Pri tem sodeluje tudi policist, vodja šolskega okoliša. Starši prejmejo knjižico Prvi koraki v prometu, ki je v pomoč staršem pri prometni vzgoji otrok. Prvošolci prihajajo in odhajajo v šolo v spremstvu staršev oz. starejše osebe.

Slika 13: Rumena rutica (vir: <https://www.ljubljana.si/sl/aktualno/juhuhu-novo-solsko-letu-je-tu-2/>)

• Projekt Pasavček

Projekt Pasavček je v Sloveniji najbolj razširjen in izredno uspešen projekt na področju prometne vzgoje. Pozna ga že več generacij otrok in njihovih staršev, saj uspešno poteka že 15 leto. Prav varnost otrok v prometu in med vožnjo je v prvi vrsti cilj projekta. V projektu se otroci na aktiven način učijo o varni vožnji, uporabi varnostnega pasu in o pravilih, ki veljajo v prometu. S projektom Pasavček želi Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa slediti viziji 0. V okviru projekta se izvajajo različne aktivnosti s katerimi se bo otrokom in staršem približalo osnovno poslanstvo projekta t.j. pripetost učencev.

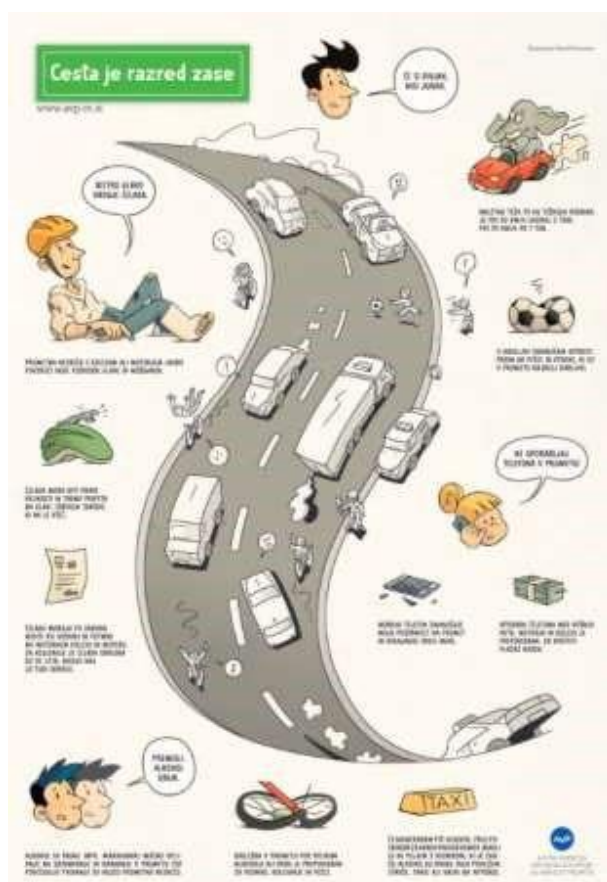

Slika 14: Pasavček v prometu (arhiv šole)

Plakati Agencije Republike Slovenija za varnost v prometu

Slika 15: Cesta je razred zase (vir: https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2018/06/Naslovni_plakat-AVP-Print.pdf)

Slika 16: Cesta je razred zase 2 (vir: <https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2018/06/Plakat-Napotki-AVP-Print.pdf>)

ORGANIZACIJA SPREMSTVA

Pri zagotavljanju varnosti večjega števila otrok na enem mestu spremljevalci ravnaajo v skladu s pooblastili iz 87. člena, 4. odstavka ZPrCP, pri prečkanju ceste pa v skladu s 5. odstavkom istega člena.

V primeru, da skupina otrok hodi ponoči zunaj naselja ali v neosvetljenem naselju po vozišču, spremljevalci poskrbijo za ustrezno označitev otrok – pešcev (84. člen, 3. odstavek ZPrCP).

Vsi prevozi se naročajo preko tajništva šole. Uradni prevoznik šole je AVRIGO oziroma njegovi podizvajalci.

Če pouk ali dan dejavnosti poteka izven šole, se v skladu s Pravilnikom o normativih in standardih za izvajanje programa osnovne šole določi število spremljevalcev.

Normativ za oblikovanje skupine je sledeč:

- spremstvo (pohodi, ekskurzije, šole v naravi ...): 15 učencev;
- plavanje: 12 plavalcev oziroma 8 neplavalcev;
- smučanje: 12 smučarjev oziroma 10 smučarjev začetnikov;
- kolesarjenje: 5 kolesarjev za učenje in preverjanje vožnje v prometu.

Če se iz šole odide peš, en učitelj spremlja učence spredaj, drugi zadaj. Za njihovo varnost poskrbita oba.

Pred izvedbo dejavnosti vodja organizira sestanek vseh spremljevalcev in jim poda podrobnejša navodila.

Spremljevalci seznam učencev (datum rojstva, naslov, kontaktne številke staršev) pred odhodom oddajo v tajništvo, en izvod imajo s seboj.

Vsak dan dejavnosti se zaključi v šoli ali pred njo, kamor se morajo vrniti vsi učenci.

Zapuščanje organizirane skupine na poti vračanja v šolo ni dovoljeno.

Avtobusni prevoz

Prevozi otrok se organizirajo in izvedejo v skladu z 90. členom ZPrCP.

Tajnik šole o vsakem naročenem avtobusnem prevozu obvesti policijsko postajo. Policisti pred odhodom pregledajo vozilo in voznikovo dokumentacijo ter opravijo test alkoholiziranosti voznika.

Pri dveh ali več avtobusih mora biti narejen seznam potnikov in spremljevalcev po avtobusih. Npr. če se učenci enega oddelka delijo na dva ali več avtobusov, mora biti to na seznamu jasno označeno.

Učenci na naročene avtobuse vstopajo in izstopajo pred šolo. Spremljevalci poskrbijo za varno vstopanje in izstopanje, da imajo vsi učenci svoj sedeže, da ne sedijo v prvi vrsti ali na sredinskem sedežu v zadnji vrsti in da med vožnjo sedijo na svojih mestih. Spremljevalci zagotavljajo red v avtobusu in s tem omogočijo vozniku normalne pogoje za vožnjo. Spremljevalci morajo biti razporejeni med otroci, in sicer sedijo spredaj, na sredini in zadaj.

Prtljago zlagajo v prtljažnike avtobusa ali iz njih na strani, ki je obrnjena na cesto izključno spremljevalci in/ali voznik.

Vodja potovanja v dogovoru z voznikom zagotovi dovolj postankov na poti na primernih krajih. Po postankih se vedno preveri prisotnost učencev.

Protokoli v primeru prometne nesreče

V primeru prometne nesreče morajo spremljevalci ravnati v skladu s 110. členom ZPrCP (dolžnosti ravnanja ob prometni nesreči).

Dodatni ukrepi za zagotavljanje varnosti

Pri aktivnostih, ki so del obveznega (pouk, dnevi dejavnosti) ali razširjenega programa (šola v naravi, tabori), lahko ravnateljica zaradi zagotavljanja varnosti učencev po posvetu z oddelčnim učiteljskim zborom in po predhodni seznaitvi staršev, učence, ki med izvajanjem programa hujše kršijo pravila hišnega in šolskega reda ter pravila vedenja in ne izpolnjujejo dolžnosti in ne upoštevajo zahtev po varnosti ter ogrožajo sebe ali druge, izključi iz sodelovanja pri posamezni dejavnosti.

Ukrep izločitve zahtevajo učitelji, ki dejavnost izvajajo, pri njej sodelujejo ali so v vlogi spremljevalca.

Pod enakimi pogoji se učencu za določen čas odvzame pravica do vožnje s šolskim avtobusom; tudi v primeru, ko z vstopanjem ali izstopanjem na postaji, ki ni njegova začetna ali končna, ogroža svojo varnost.

6.10 NAPOTKI ZA PRAVILNO, ODGOVORNO IN VARNO RAVNANJE ŠOLARJEV IN STARŠEV V CESTNEM PROMETU

Zakon o pravilih cestnega prometa poudarjajo odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov otrok in sicer so le-ti dolžni skrbeti ali izvajati nadzorstvo nad otrokom ali mladoletnikom, ko je ta udeležen v cestnem prometu. Otroci opazujejo naše ravnanje in ga skušajo posnemati, zato je vloga staršev pri vzgoji otroka za pravilno ravnanje v cestnem prometu izrednega pomena.

Otroci morajo biti kot udeleženci v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in pomoči vseh drugih udeležencev. V cestnem prometu smejo samostojno sodelovati šele, ko se starši, skrbniki oziroma rejniki prepričajo, da so otroci sposobni razumeti nevarnosti v prometu in da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s cestnim prometom.

Poleg staršev, skrbnikov oziroma rejnikov pa imamo na tem področju pomembno vlogo tudi strokovni delavci šole, ki skrbimo, da so učenci seznanjeni z osnovnimi, zanje ključnimi, vedenji o varnem ravnanju v cestnem prometu. Učiteljice s prvošolci že v začetku šolskega leta prehodijo ožjo okolico šole, si ogledajo aktualne prometne označbe ter jih seznani s pravilnim in z varnim prečkanjem vozišča na prehodih za pešce.

6.10.1 Odgovornost staršev

Starši so zakonsko dolžni skrbeti in izvajati nadzorstvo nad otroki, ko je ta udeležen v cestnem prometu (7. člen ZPrCP in 91. člen ZVoz). Odgovorno presojujejo tudi o samostojnem delovanju svojih otrok v cestnem prometu ter za to prevzemajo odgovornost (87. člen, 8. odstavek ZPrCP).

Otroci opazujejo svoje starše pri vsakodnevem ravnanju v cestnem prometu, zato je starševska vloga pri pridobivanju potrebnega znanja, izkušenj in načel ter oblikovanja odgovornega ravnanja ključna.

6.10.2 Šolar – pešec

Udeležba pešcev v cestnem prometu je opredeljena v 83. členu ZPrCP, z vidika spremstva in označitve otrok v prometu pa v 87. členu.

- Šolar - pešec mora uporabljati prometne površine, namenjene hoji pešcev. Načrti šolskih poti opredelijo varnejše poti do šole in poudarijo nevarnejša, bolj izpostavljena mesta na šolskih poteh.
- Šolar – pešec se mora pred prečkanjem ceste vedno ustaviti. Preden stopi na vozišče, preveri, ali se mu približujejo vozila, na način, da pogleda levo, desno in še enkrat levo. Prečkanje ceste med parkiranimi vozili odsvetujemo (v primeru če ni v bližini prehodov za pešce, naj šolar prečka cesto za zadnjim parkiranim avtomobilom).
- Šolar – pešec naj uporablja podhode, nadhode in prehode za pešce. Na semaforiziranih prehodih za pešce, mora počakati na zeleno luč za pešce in se prepričati s pogledom levo-desno, da so vozniki resnično ustavili. Na ostalih (nesemaforiziranih) prehodih je potrebno, poleg naštetega, pozornost nameniti približujočim vozilom, da se ta ustavijo in šele nato šolar varno prečka cesto. Priporočamo, da šolar prečkanje predhodno naznani z dvignjeno roko.
- Otroci morajo imeti na poti v vrtec in prvi razred osnovne šole ter domov spremstvo polnoletne osebe. Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let in mladoletniki, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki otroka.
- Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevnik, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm².
- Učenci prvega in drugega razreda osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje, poleg odsevnika, nositi tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.
- Šole, organizirane skupine staršev, organizacije za varnost cestnega prometa, ustanove, društva ali druge institucije lahko organizirajo in izvajajo varstvo otrok v cestnem prometu, na prehodih za pešce, skladno z določili Zakona o pravilih cestnega prometa (vloga šolskih prometnikov, ki pomagajo otrokom varno prečkati cesto na označenih prehodih za pešce).
- Pešci morajo hoditi ob levem robu vozišča v smeri hoje. Pešca – šolarja lahko izjemoma usmerimo tudi na vozišče, če tam ni pločnika, pešpoti, kolesarske steze, hkrati pa zagotovimo na teh odsekih znižano hitrost do 30 km/h s celostno prometno ureditvijo. Enako velja tudi v primeru izjeme, ko pešca usmerimo na desno stran vozišča v smeri hoje.

PONOVIMO, KAKO HODIMO KOT PEŠCI

HODIMO PO DESNI STRANI PLOČNIKA, STRAN OD CESTE.

KJER NI PLOČNIKA, HODIMO OB LEVEM ROBU CESTIŠČA.

HODIMO PO BOLJ VARNI STRANI CESTIŠČA (NA PRIMER
NEPREGLEDNI OVINEK, DELO NA CESTI).

ČE SMO V SKUPINI, HODIMO DRUG
ZA DRUGIM – V GOSJEM REDU.

Slika 17: Kako hodimo kot pešci (vir: <https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2019/09/U%C4%8Denec-pe%C5%A1ec->

6.10.3 Šolar – kolesar

V našo šolo dnevno prikolesari malo učencev, vzrok za to je potrebno iskati v slabše urejeni kolesarski infrastrukturi.

- V cestnem prometu sme samostojno voziti kolo otrok, star najmanj osem let, ki ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let (drugače le v spremstvu polnoletne osebe). Otrok se usposobi za vožnjo kolesa, ko opravi kolesarski izpit in dobi v osnovni šoli kolesarsko izkaznico.

Kolesarska izkaznica

REPUBLIKA SLOVENIJA osnovna šola

ime in priimek: _____

datum rojstva: _____

naslov prebivališča: _____

kraj in datum: _____

raznodeljica – razmatelj _____

fotografija

PRAVILNO OPREMLJENO KOLO MORA IMETI:

- zavori, ki delujeta neodvisno na prednji in zadnji kolo,
- spredaj luč bele barve za osvetljevanje ceste (ponoči oziroma v pogojih slabe vidljivosti),
- zadaj rdečo luč in rdeč odsevnik,
- rumene odsevnike v pedalih,
- rumene bočne odsevnike,
- zvonec.

_____ evidenčna številka

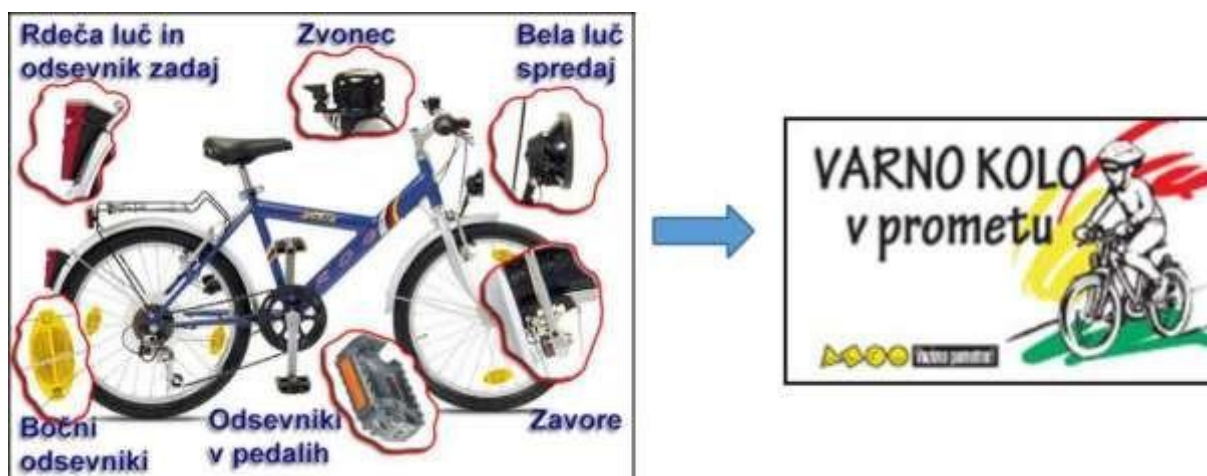
Vedno uporabljaj kolesarsko čelado!

DOVOLJUJEM VOŽNJO S KOLESOM V PROMETU.

_____ kraj in datum _____ podpis starše _____

Slika 18: Kolesarska izkaznica (vir: <http://www.fmalgaja.si/files/2015/03/Pravilnik-o-obrazcih-javnih-listin-v-O%C5%A0.pdf>)

- Šolar - kolesar mora uporabljati prometne površine, namenjene kolesarjem (kolesarske steze, poti). Načrti šolskih poti prednostno obravnavajo šolske poti za pešce. Zelo priporočljivo je, da načrti opredelijo tudi varnejše kolesarske poti do šole in poudarijo nevarnejša, bolj izpostavljena mesta na šolskih poteh, kjer imajo prednost pešci (npr. okolica šole, območja za pešce, območja umirjenega prometa).
- V kolikor na ali ob vozišču ni kolesarske steze ali pasu, mora kolesar voziti ob desnem robu vozišča (cca. 1 m od roba vozišča). Pri tem so izrednega pomena tudi urejene (utrjene) bankine, skladno s kriteriji za vodenje šolskih poti.
- Kolesa morajo biti tehnično brezhibno opremljena (ustrezna višina sedeža, zavore, zvonec, odsevniki, žarometi). Kolesar poskrbi, da je viden tako podnevi kot ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti (uporaba signalnih barv na oblačilih, odsevnih trakov, svetilk).

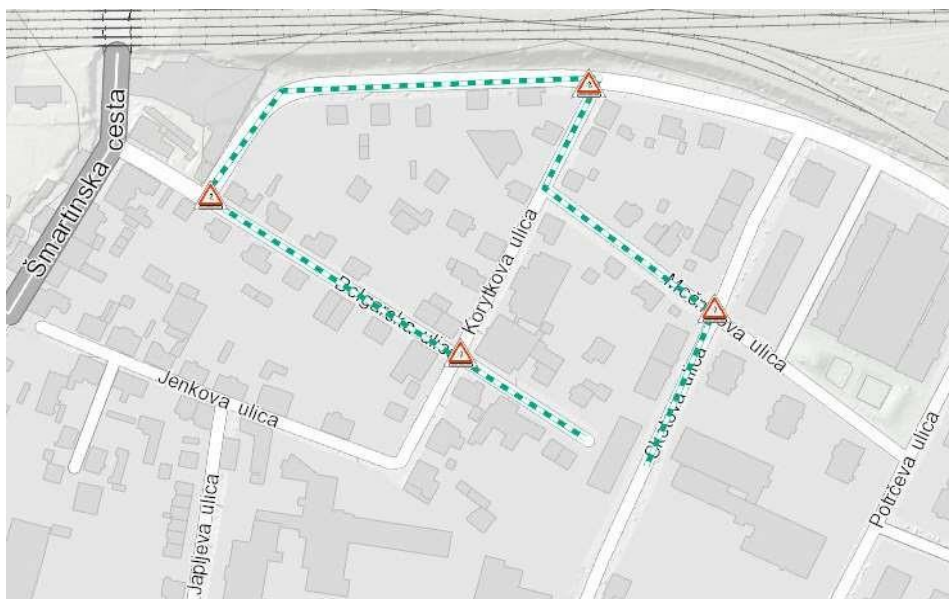

Slika 19: Oprema kolesa (vir: <https://eucbeniki.sio.si/nit4/1313/index1.html>)

- Šolar – kolesar mora imeti med vožnjo kolesa ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado. Enako velja tudi takrat, kadar se vozi na kolesu kot potnik.
- Šolar - kolesar mora biti pozoren na dogajanje v prometu in upoštevati predpise.
- Pri hoji ob kolesu na vozišču je varneje, če kolesar hodi ob desni strani kolesa.
- Telefoniranje med vožnjo na kolesu je prepovedano in nevarno. Odsvetuje se tudi uporaba slušalk med vožnjo na kolesu.
- Prevažanje sošolcev na prtljažniku je prepovedano in nevarno.
- Kolesarske steze morajo kolesarji uporabljati in voziti v skladu s prometnimi predpisi (upoštevati prometne znake in puščice na kolesarski stezi, ki določajo smer prometa na njej – napačna smer vožnje je najpogostejša napaka vseh kolesarjev).
- Kolesarji smejo prečkati prehod za pešce le kot pešci in pred tem sestopiti s kolesa in ga potiskati ob sebi. Drugače je na prehodu za kolesarje, kjer pa vseeno velja prevoziti prehod z veliko mero previdnosti.

Na naši šoli lahko učenci, če to želijo, v soglasju s starši, opravijo kolesarski izpit in pridobijo kolesarsko izkaznico v 5. razredu.

Vožnja s kolesom in kolesarski izpit v osnovni šoli sta opredeljena v 55. členu ZVoz. Kolo, ki ga učenec vozi v prometu, mora biti opremljeno z obvezno opremo. Če učenec kolesarski izpit opravlja na svojem kolesu, po tehničnem pregledu pridobi nalepko »Varno kolo«.

Slika 20: Trasa praktičnih vadbenih in izpitnih voženj (vir: http://gismol.gisportal.si/web/profile.aspx?id=MOL_Prometna_preventiva@Ljubljana)

6.10.4 Šolar – potnik oz. vozač

Slika 21: Pasavček (vir: <http://prometnavarnost.blogspot.com/2015/11/pasavcek.html>)

Številne šolarje starši pripeljejo v šolo z avtomobili. Pri tem je ključnega pomena, da so otroci vedno pravilno pripeti z varnostnim pasom ter, glede na njihovo starost, nameščeni v ustreznem varnostnem sedežu.

- Po Zakonu o pravilih cestnega prometa mora biti otrok, manjši od 150 cm, med vožnjo v motornem vozilu z vgrajenim zadrževalnim sistemom, zavarovan z zadrževalnim sistemom, ki je primeren otrokovi telesni masi. Za osnovnošolske otroke je torej primerna skupina II + III, kamor spadajo sedeži za otroke, težke med 15 in 36 kg oziroma stare od 3 do 12 let.
- Šolarji naj vstopajo ali izstopajo iz avta na tisti strani, ki je obrnjena stran od prometa (npr. na pločnik).

PREDEN SE PRIPNEŠ Z VARNOSTNIM PASOM, SLECI DEBELA OBLAČILA!

Plašč ali debela jakna lahko predstavljata resno varnostno tveganje, saj otrok zgleda pravilno pripet, ob trku pa se debela oblačila stisnejo in varnostni pasovi morda ne bodo dovolj tesni, da bi ga zaščitili.

NE UPORABLJAJTE TELEFONA MED VOŽNJO!

Če voznik telefonira med vožnjo, je to tako, kot bi imel v krvi 0,8 promila alkohola. Med pisanjem SMS sporočila, voznik 4x več časa ne gleda na vozišče kot pri normalni vožnji.

Slika 22: Pasavček (vir: <https://www.avp-rs.si/uvodna-info-pasavcek/>)

Slika 23: Red je vedno pas pripet (vir: <https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2012/02/red-je-vedno-pas-pripet.pdf>)

Slika 24: Uporaba telefona v prometu (vir: https://www.avp-rs.si/wp-content/uploads/2018/06/Plakat_telefon-AVPPrint.pdf)

7. PRIKAZI IN ANALIZA REZULTATOV ANKETE O ŠOLSKIH POTEH V ŠOLSKEM LETU 2021/22

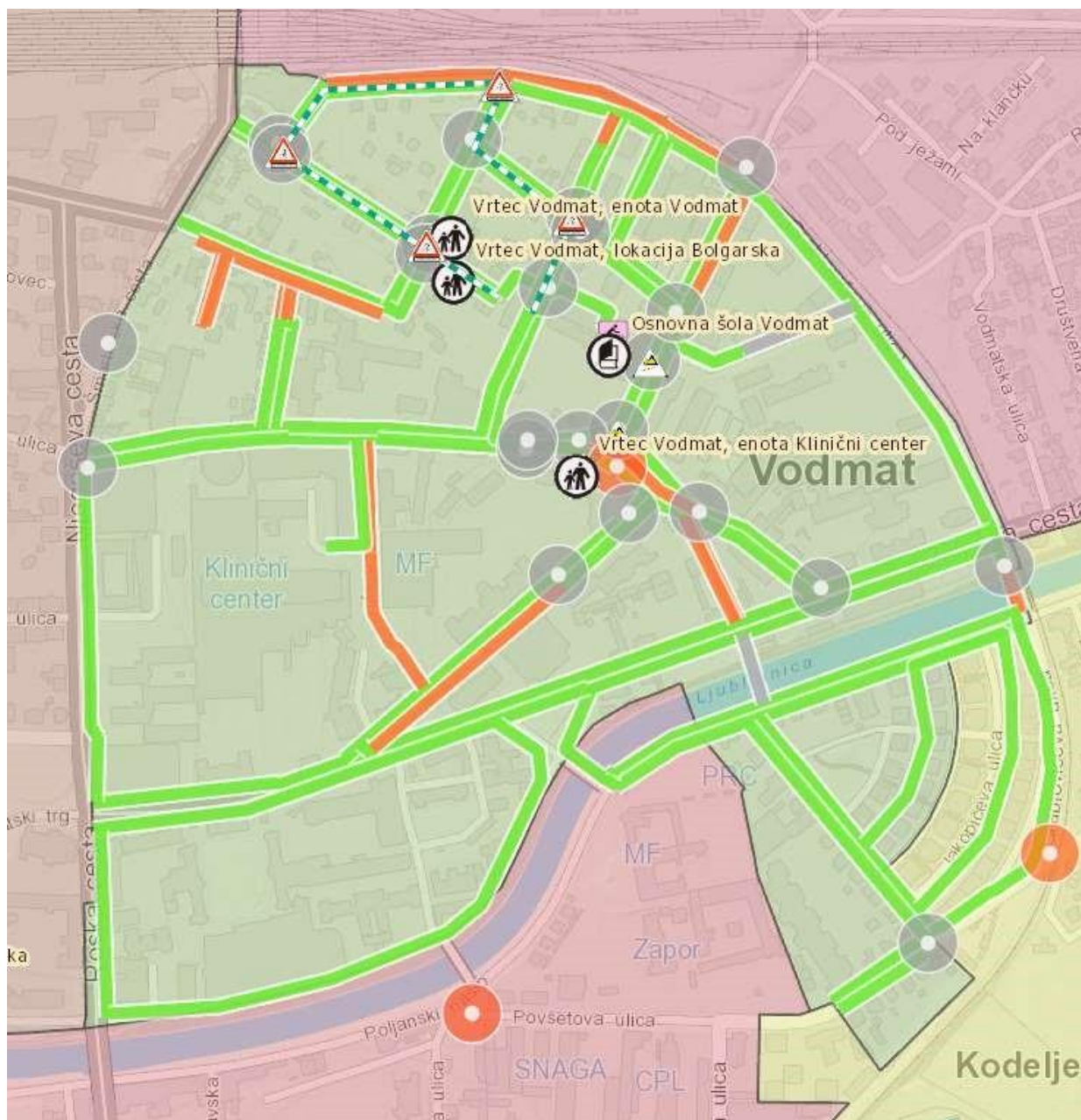
V letu 2022 so bili starši in učenci povabljeni k izpolnjevanju anketnega vprašalnika (v Prilogi 2) v elektronski obliki. Izpolnjenih je bilo 85 vprašalnikov.

Podatki, pridobljeni z analizo ankete, so bili upoštevani pri oblikovanju predlogov za povečanje prometne varnosti v našem šolskem okolišu.

Prikazi in analiza rezultatov ankete o šolskih poteh v šolskem letu 2022/23 so v Prilogi 3.

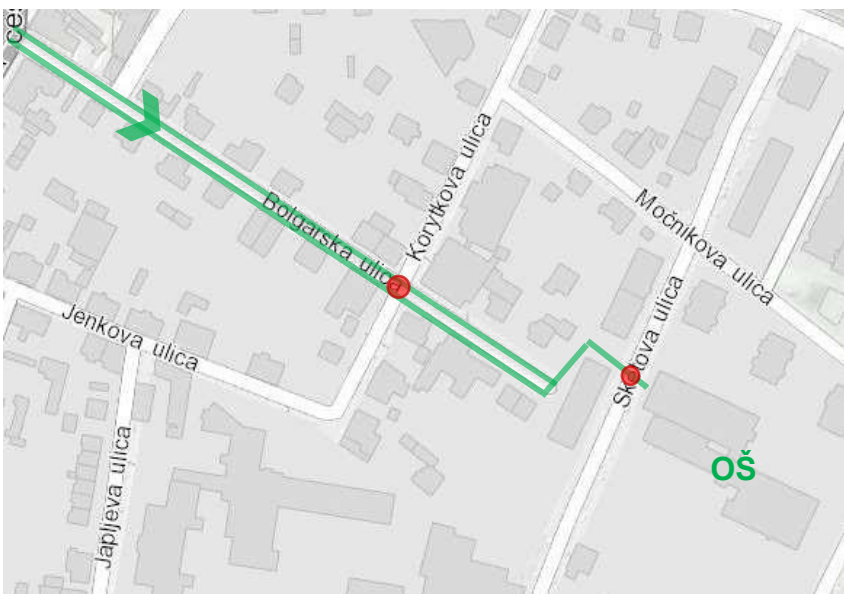
8. OPIS VARNEJŠIH ŠOLSKIH PEŠPOTI

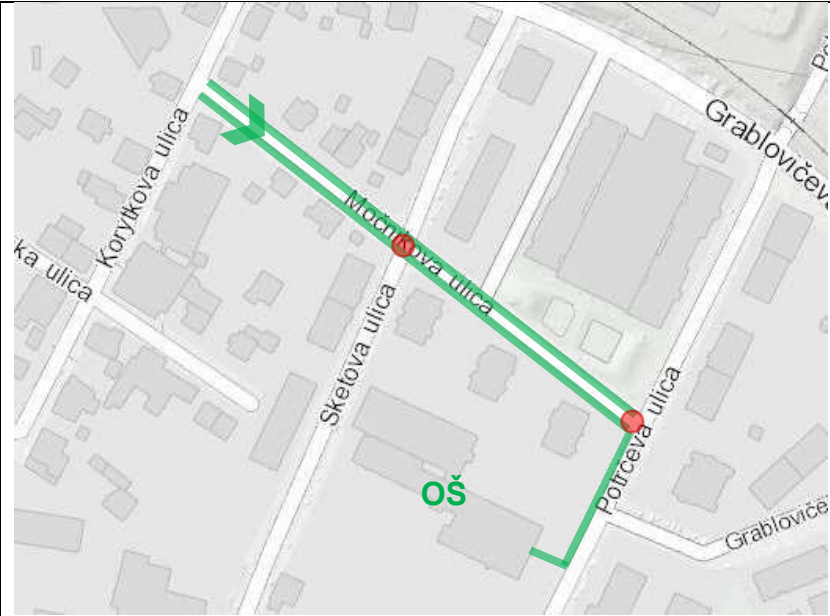
Spodaj je prikazan zemljevid šolskega okoliš z vrisanimi šolskimi potmi in nevarnimi točkami.

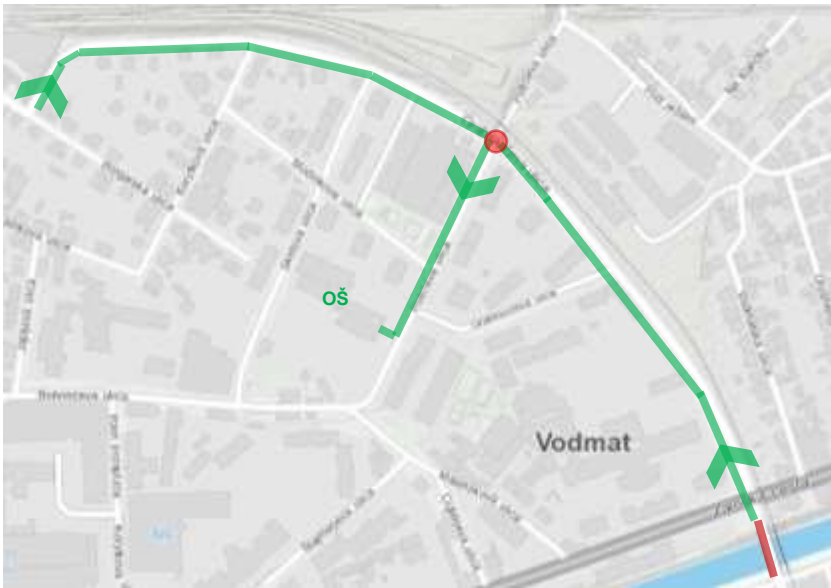
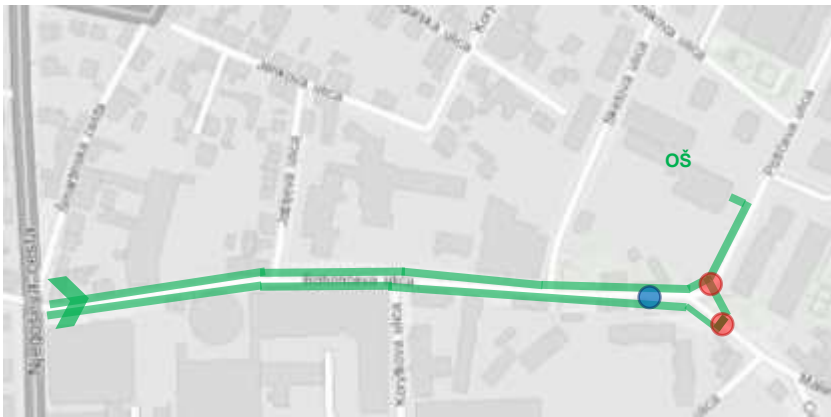

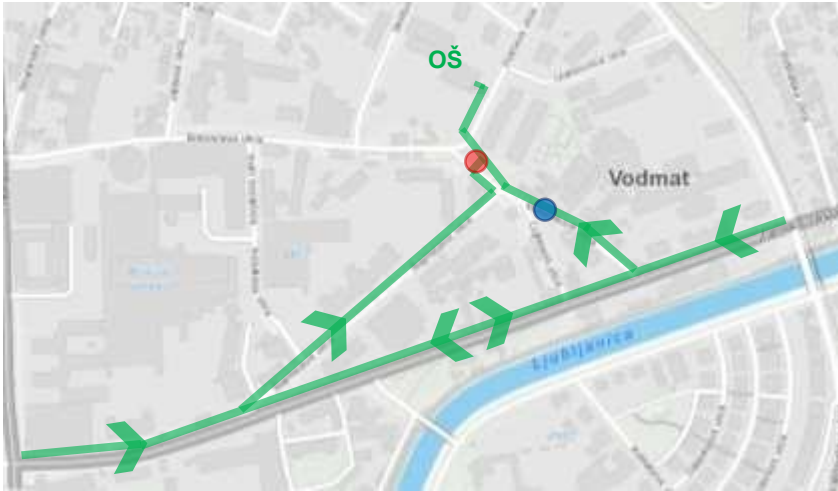
Slika 25: Zemljevid šolskega okoliša z vrisanimi šolskimi potmi in nevarnimi točkami (vir: https://gismol.gisportal.si/web/profile.aspx?id=MOL_Prometna_preventiva@Ljubljana)

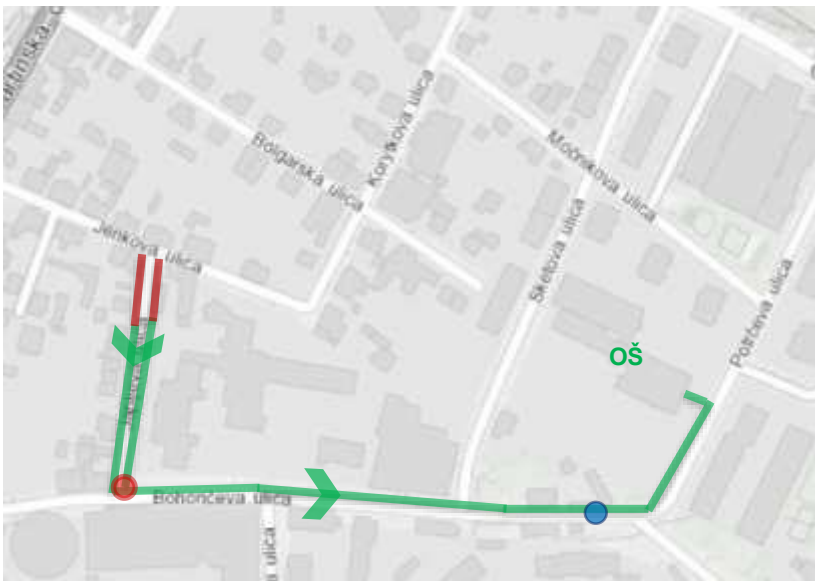
8.1 OŽJI ŠOLSKI OKOLIŠ

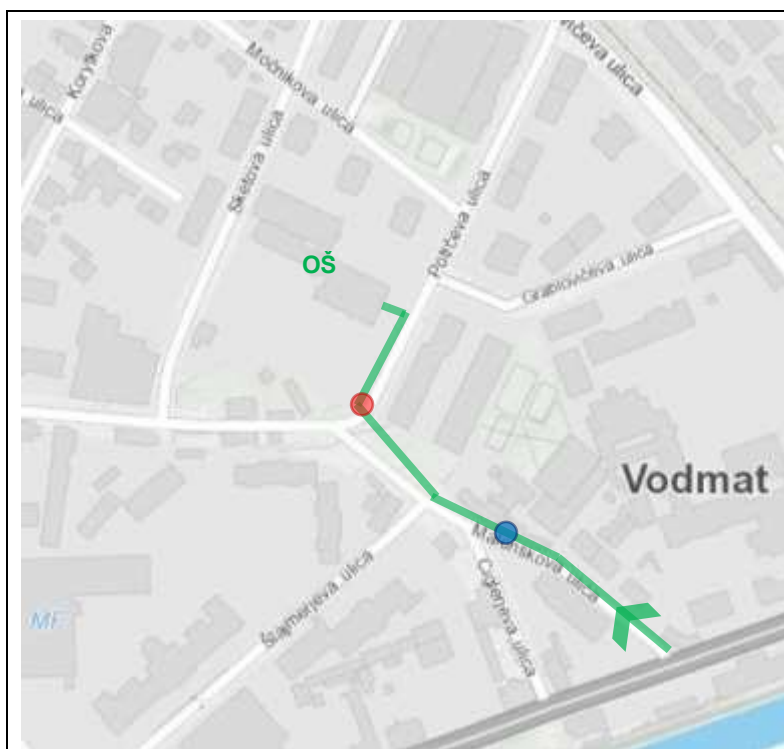
	Po pločniku do prehoda na Sketovi ulici. ● Previdno pri prečkanju prehoda. Vozila so parkirana tik do prehoda in zakrivajo pogled voznikom na pešce, ki imajo namen prečkati vozišče.
	Po pločniku do šole. ● Previdno pri prečkanju prehoda v križišču z Močnikovo ulico in prehoda na Sketovi ulici (pri telovadnici šole).

	Po pločniku do Potrčeve ulice. ● Previdno pri prečkanju prehoda v križišču s Sketovo ulico. Desno in po pločniku do šole.
	Po pločniku do šole. Iz severne smeri po desni strani ulice, saj na levi ni pločnika! ● Previdno čez prehode na Potrčevi, saj so pešci na pločniku ob prehodu zaradi parkiranih in ustavljenih vozil slabše vidni.

Grablovičeva ulica	Iz smeri Zaloška cesta po levi strani pločnika do Potrčeve ulice. ● Previdno čez prehod na Potrčevi ulici. Po desni strani Potrčeve ulice naravnost do šole. Iz smeri Bolgarska ulica po desni strani pločnika do Potrčeve ulice. Po desni strani Potrčeve ulice naravnost do šole.
Bohoričeva ulica	Po levi strani Bohoričeve ulice do Potrčeve. ● Previdno na zoženem delu pločnika.

Zaloška cesta	S strani Most po Zaloški do Malenškove ulice. ● Previdno na zoženem delu Malenškove ulice. ● Previdno čez prehod na Potrčevi ulici. Iz smeri Njogoševe ulice po levi strani Zaloške ceste do Šlajmerjeve ulice. Po levi strani Šlajmerjeve ulice do križišča Malenškove in Potrčeve ulice. ● Previdno čez prehod na Potrčevi ulici. Po Potrčevi ulici do šole.

Japljeva ulica	Po Japljevi ulici do križišča z Bohoričevo ulico. ● Previdno na prehodu med Japljevo in Bohoričevo ulico. Po levi strani Bohoričeve ulice do Potrčeve ulice. ● Previdno na zoženem delu Bohoričeve ulice. Po pločniku do šole. OPOMBA: Na rdeče obarvanem delu Japljeve ulice je potrebna izredna previdnost, saj na tem odseku ulice ni pločnika!

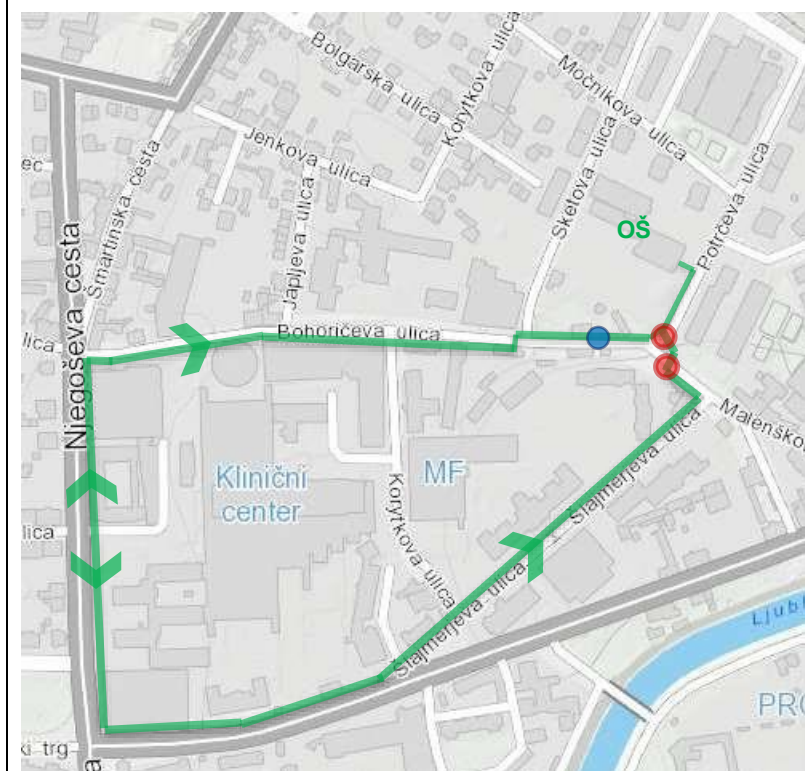

Malenškova ulica

Po Malenškovi do Potrčeve ulice ter do šole.

● Previdno na zoženem delu Malenškove ulice.

● Previdno čez prehod na Potrčevi ulici.

Njegoševa cesta

Po Njegoševi do Bohoričeve ulice. Po Bohoričevi ulici do prehoda s Potrčevo ulico.

● Previdno na zoženem delu Bohoričeve ulice.

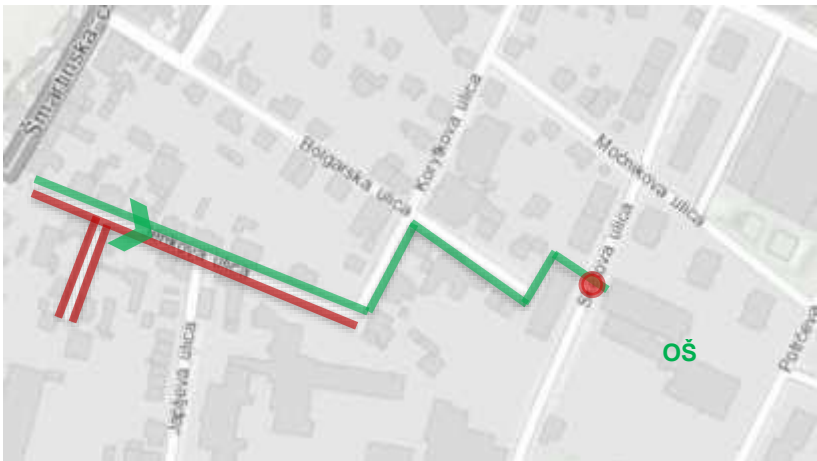
Po Potrčevi ulici do šole.

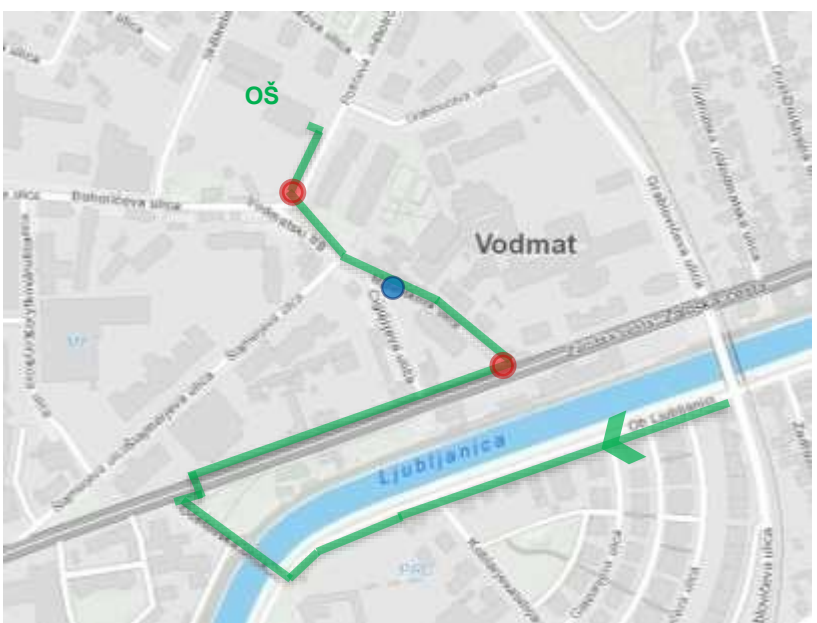
● Previdno čez prehod na Potrčevi ulici.

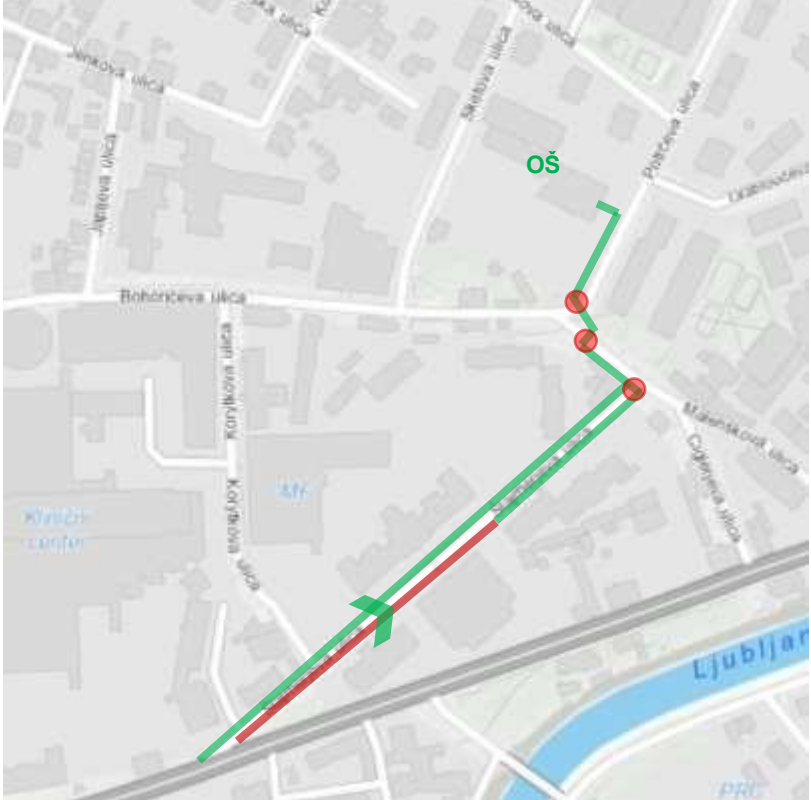
Po Njegoševi ulici do Zaloške ceste ter naprej do Šlajmerjeve ulice. Po levi strani Šlajmerjeve ulice do križišča Malenškove in Potrčeve ulice. Po Potrčevi ulici do šole.

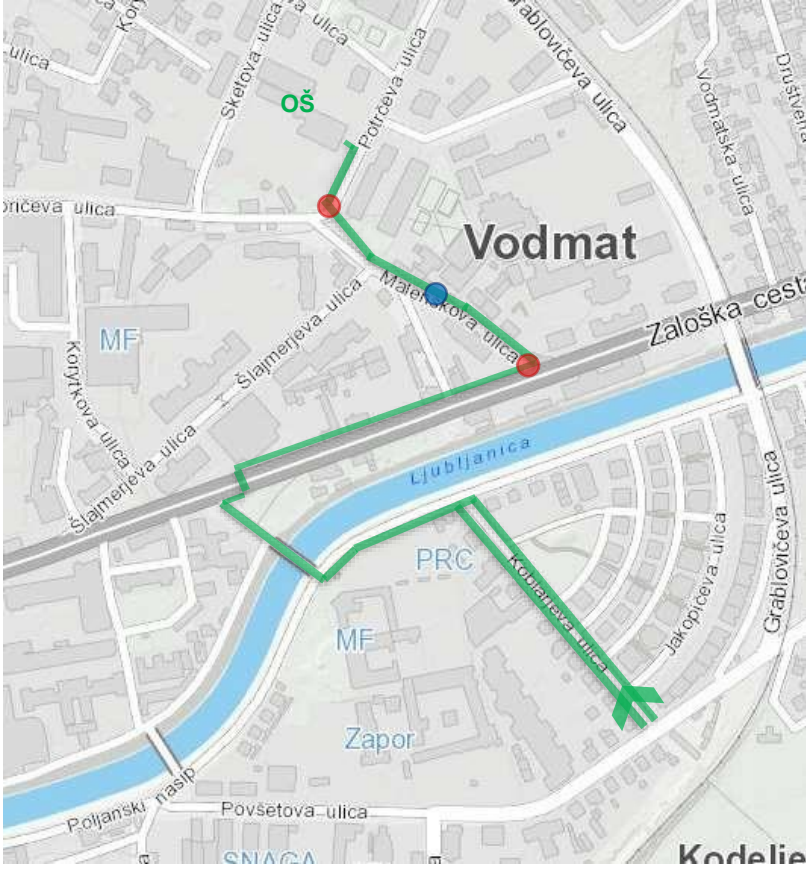
● Previdno čez prehod na Malenškovi ulici.

● Previdno čez prehod na Potrčevi ulici.

Jenkova ulica	Po levi strani Jenkove ulice do Korytkove ulice. Po desni strani Korytkove ulice do Bolgarske ulice. Po Bolgarski ulici mimo vrtca Vodmat do prehoda s Sketovo ulico ter nato po pločniku do šole. ● Previdno čez prehod na Sketovi ulici. OPOMBA: Na rdeče obarvanem delu Jenkove ulice je potrebna izredna previdnost, saj na tem odseku ni pločnika!

Ob Ljubljanici	Po desni strani ceste do mrtvaškega mostu. Po Zaloški naprej čez prehod z Malenškovo ulico. ● Previdno pri prehodu čez Zaloško cesto. Po Malenškovi ulici do Potrčeve ulice ter po pločniku do šole. ● Previdno na zoženem delu Malenškove ulice. ● Previdno čez prehod na Potrčevi ulici.

Povšetova ulica	Iz Povšetove po Koblarjevi ulici do ulice Ob Ljubljanici. Po desni strani ulice do mrtvaškega mostu. Po Zaloški naprej čez prehod z Malenškovo ulico. ● Previdno pri prehodu čez Zaloško cesto. Po Malenškovi ulici do Potrčeve ulice ter po pločniku do šole. ● Previdno na zoženem delu Malenškove ulice. ● Previdno čez prehod na Potrčevi ulici.
Šlajmerjeva ulica	Po levi strani Šlajmerjeve ulice do križišča Malenškove in Potrčeve ulice. Po Potrčevi ulici do šole. ● Previdno čez prehod na Malenškovi ulici. ● Previdno čez prehod na Potrčevi ulici.

Koblarjeva ulica	Po Koblarjevi ulici do ulice Ob Ljubljani. Po desni strani ulice do mrtvaškega mostu. Po Zaloški naprej čez prehod z Malenškovo ulico. ● Previdno pri prehodu čez Zaloško cesto. Po Malenškovi ulici do Potrčeve ulice ter po pločniku do šole. ● Previdno na zoženem delu Malenškove ulice. ● Previdno čez prehod na Potrčevi ulici.
Korytkova ulica	Iz Korytkove po ploščadi do Štajmerjeve ulice. Po levi strani Štajmerjeve ulice do križišča Malenškove in Potrčeve ulice. Po Potrčevi ulici do šole. ● Previdno čez prehod na Malenškovi ulici. ● Previdno čez prehod na Potrčevi ulici.

9. OPIS KRITIČNIH TOČK NA ŠOLSKIH POTEH IN NAPOTKI ZA VEČJO VARNOST

9.1 OŽJI ŠOLSKI OKOLIŠ

Križišče med Korytkovo in Bolgarsko ulico	Stopimo na prehod korak do roba vozila, ki nam zakriva pogled na vozišče. Pogledamo levo (kolesarji), desno (kolesarji in druga vozila), še enkrat levo. Nato z dvignjeno roko nakažemo, da želimo prečkati cesto. S tem povečamo možnost, da nas bo voznik zares opazil.
Šmartinska cesta	Postavimo se ob količke na pločniku, ki mejijo na prehod za pešce. Pogledamo levo, desno in še enkrat levo. Nato z dvignjeno roko nakažemo, da želimo prečkati cesto. S tem povečamo možnost, da nas bo voznik zares opazil. Zaradi velike gostote prometa je na tem prehodu potrebna posebna pozornost.

	Pri hoji po pločniku smo previdni na nezavarovan del (zoženje pločnika) pri Bohoričevi ulici.
	Stopimo do prehoda za pešce, tako da vidimo na vozišče. Pogledamo levo (kolesarji), desno (kolesarji in druga vozila), še enkrat levo. Nato z dvignjeno roko nakažemo, da želimo prečkati cesto. S tem povečamo možnost, da nas bo voznik in kolesar opazil.
	Stopimo do prehoda za pešce, tako da vidimo na vozišče. Pogledamo levo (kolesarji), desno (kolesarji in druga vozila), še enkrat levo. Nato z dvignjeno roko nakažemo, da želimo prečkati cesto. S tem povečamo možnost, da nas bo voznik in kolesar opazil. Hodimo po pločniku, ki je zgolj na eni strani Sketove ulice.

Šmartinska cesta

Stopimo na prehod korak do roba vozila, ki nam zakriva pogled na vozišče. Pogledamo levo (kolesarji), desno (kolesarji in druga vozila), še enkrat levo. Nato z dvignjeno roko nakažemo, da želimo prečkati cesto. S tem povečamo možnost, da nas bo voznik zares opazil.

Križišče med Šmartinsko in Bohoričevo ulico

Stopimo do prehoda za pešce, tako da vidimo na vozišče. Pogledamo levo (kolesarji), desno (kolesarji in druga vozila), še enkrat levo. Nato z dvignjeno roko nakažemo, da želimo prečkati cesto. S tem povečamo možnost, da nas bo voznik in kolesar opazil. Še posebej previdni smo na tem prehodu, saj zaradi povečanega obsega vozil obstaja večja nevarnost, da nas vozniki in kolesarji ne opazijo.

Sketova ulica

Na Sketovi ulici hodimo po pločniku, ki je zgolj na eni strani ulice.

	Stopimo na prehod korak do roba vozila, ki nam zakriva pogled na vozišče. Pogledamo levo (kolesarji), desno (kolesarji in druga vozila), še enkrat levo. Nato z dvignjeno roko nakažemo, da želimo prečkati cesto. S tem povečamo možnost, da nas bo voznik zares opazil.
	Stopimo na prehod korak do roba vozila, ki nam zakriva pogled na vozišče. Stopimo lahko tudi do cementnih stebričkov. Pogledamo levo (kolesarji), desno (kolesarji in druga vozila), še enkrat levo. Nato z dvignjeno roko nakažemo, da želimo prečkati cesto. S tem povečamo možnost, da nas bo voznik zares opazil.
	Previdni smo na zoženje pločnika na Bohoričevi ulici.

Korytkova ulica

Stopimo na prehod korak do roba vozila, ki nam zakriva pogled na vozišče. Pogledamo levo (kolesarji), desno (kolesarji in druga vozila), še enkrat levo. Nato z dvignjeno roko nakažemo, da želimo prečkati cesto. S tem povečamo možnost, da nas bo voznik zares opazil.

Korytkova ulica

Zaradi izvedbe gradbenih del je neprehoden del pločnika na Korytkovi ulici. Za varno pot v šolo, cesto prečkamo na križišču Grablovičeve in Korytkove ulice.

Močnikova ulica

Stopimo na prehod korak do roba vozila, ki nam zakriva pogled na vozišče. Pogledamo levo (kolesarji), desno (kolesarji in druga vozila), še enkrat levo. Nato z dvignjeno roko nakažemo, da želimo prečkati cesto. S tem povečamo možnost, da nas bo voznik zares opazil.

Križišče med Grablovičevo in Sketovo ulico	Stopimo do prehoda za pešce, tako da vidimo na vozišče. Pogledamo levo (kolesarji), desno (kolesarji in druga vozila), še enkrat levo. Nato z dvignjeno roko nakažemo, da želimo prečkati cesto. S tem povečamo možnost, da nas bo voznik in kolesar opazil.
Grablovičeva ulica	Stopimo do prehoda za pešce, tako da vidimo na vozišče. Pogledamo levo (kolesarji in druga vozila), desno (kolesarji in druga vozila), še enkrat levo. Nato z dvignjeno roko nakažemo, da želimo prečkati cesto. S tem povečamo možnost, da nas bo voznik in kolesar opazil.
Križišče med Bolgarsko in Grablovičevo ulico	Stopimo na prehod korak do roba vozila, ki nam zakriva pogled na vozišče. Pogledamo levo (kolesarji), desno (kolesarji in druga vozila), še enkrat levo. Nato z dvignjeno roko nakažemo, da želimo prečkati cesto. S tem povečamo možnost, da nas bo voznik zares opazil.

	Pozorni smo na zoženje ceste na Malenškovi ulici. V primeru srečanja več oseb, počakamo na delu pločnika, ki ni zožen.
	Pozorni smo, da ne hodimo po nezaščitenem pločniku na Potrčevi ulici. Hodimo po pločniku na drugi strani Potrčeve ulice.
	Na Šlajmerjevi ulici je zaradi nepravilnega parkiranja vozil pogosto neprehoden pločnik ob vrtcu Vodmat. Cesto lahko varno prečkamo na križišču Šlajmerjeve in Malenškove ulice ter nadaljujemo pot nadaljujemo po drugi strani Šlajmerjeve ulice.

Potrčeva ulica

Stopimo na prehod korak do roba vozila, ki nam zakriva pogled na vozišče. Pogledamo levo (kolesarji), desno (kolesarji in druga vozila), še enkrat levo. Nato z dvignjeno roko nakažemo, da želimo prečkati cesto. S tem povečamo možnost, da nas bo voznik zares opazil.

Zaloška cesta

Na tem delu Zaloške ceste ni pločnikov, zato se temu odseku izogibamo. V kolikor prihajamo po Zaloški cesti lahko pot varno nadaljujemo po Malenškovi ulici.

Jenkova ulica

Na delu Jenkove ulice ni pločnikov, zato hodimo po strani Jenkove ulice, kjer se nahaja pločnik.

Korytkova ulica

Na Korytkovi ulici hodimo po ploščadi do pločnika Šlajmerjeve ulice.

Zaloška cesta

Stopimo do prehoda za pešce, tako da vidimo na vozišče. Pogledamo levo (kolesarji), desno (kolesarji in druga vozila), še enkrat levo. Nato z dvignjeno roko nakažemo, da želimo prečkati cesto. S tem povečamo možnost, da nas bo voznik in kolesar opazil. Zaradi povečanega obsega vozil smo na tem prehodu še posebej previdni.

Križišče med Potrčevo in Močnikovo ulico

Stopimo na prehod korak do roba vozila, ki nam zakriva pogled na vozišče. Pogledamo levo (kolesarji), desno (kolesarji in druga vozila), še enkrat levo. Nato z dvignjeno roko nakažemo, da želimo prečkati cesto. S tem povečamo možnost, da nas bo voznik zares opazil.

Križišče med Potrčevo in Grablovičevo ulico

Pri prečkanju podhoda na križišču Potrčeve in Grablovičeve ceste smo pozorni na prihajajoča vozila. Podhod ima zarisane meje pločnika, vendar lete niso zavarovane z ustreznim dvigom od cestišča. V kolikor nismo prepričani, da nas je voznik opazil, počakamo na pločniku, ki meji na Grablovičevo ulico.

Potrčeva ulica – pri OŠ Vodmat

Stopimo na prehod korak do roba vozila, ki nam zakriva pogled na vozišče. Pogledamo levo (kolesarji), desno (kolesarji in druga vozila), še enkrat levo. Nato z dvignjeno roko nakažemo, da želimo prečkati cesto. S tem povečamo možnost, da nas bo voznik zares opazil.

Japljeva ulica

Japljeva ulica ima pločnik zgolj na eni strani ulice. Previdni smo pri prečkanju le-te (prečkamo pri prehodu za pešce, ki se nahaja tik za stavbo na fotografiji).

	Zaradi izvedbe gradbenih del je zaprt del pločnika na Japljevi ulici.
	Hodimo po pločniku Korytkove ulice.
	Stopimo na prehod korak do roba vozila, ki nam zakriva pogled na vozišče. Pogledamo levo (kolesarji), desno (kolesarji in druga vozila), še enkrat levo. Nato z dvignjeno roko nakažemo, da želimo prečkati cesto. S tem povečamo možnost, da nas bo voznik zares opazil.

Most med Zaloško cesto in Grablovičevo ulico	Nevaren prehod čez most (preozek pločnik).

10. DRUGI PROBLEMI V ŠOLSKEM OKOLIŠU, POVEZANI S PROMETOM

PROBLEM	PREDLOG	REALIZIRANO
Premalo parkirnih mest ob šoli v času prireditev, GU, in RS. Posledično parkiranje na nedovoljenih površinah.	/	/
Nepreglednost prehodov za pešce, zaradi parkirišč, ki se nahajajo tik ob prehodih za pešce.	Odstranitev parkirnih mest v bližini prehodov za pešce, ki se nahajajo v ožji okolici šole.	/
Nevarna pot čez most.	Postavitev brvi čez Ljubljano. Brv bi se nahajala ob ambasadi Ljudske republike Kitajske.	Javna pobuda za izgradnjo brvi je že bila podana in zavržena.
Ni prostora za varno ustavljanje avtobusa.	/	/

11. AŽURIRANJE IN OBJAVA NAČRTA ŠOLSKIH POTI

Za ažuriranje načrta in koordinacijo dela vseh sodelujočih poskrbi koordinator prometne vzgoje na šoli, prav tako za ustrezno obveščanje strokovnih delavcev na šoli, staršev in javnosti.

Tiskani izvod je shranjen v tajništvu šole, v e-obliki je objavljen na spletni strani šole ter na Platformi načrtov šolskih poti, ki deluje v okviru Javne agencije RS za varnost prometa (<http://solskepoti.avp-rs.si/>).

Načrt šolskih poti se ažurira na začetku vsakega šolskega leta. Z njem pa so seznanjeni učenci (razredniki pri urah), starši (na roditeljskih sestankih), učitelji (na delovnem mestu). V elektronski ali fizični obliki pa se posreduje tudi Policijski postaji Moste in četrtim skupnostim v šolskem okolišu.

12. DELOVNA SKUPINA ZA PRIPRAVO NAČRTA ŠOLSKIH POTI

12.1 STROKOVNI DELAVCI ŠOLE

Mateja Petrič, ravnateljica

Anita Ćordić in Žiga Bokal, koordinatorja za prometno vzgojo (priprava načrta)

12.2 ZUNANJI SODELAVCI

Robert Štaba, Zavod Varna pot (strokovno svetovanje)

13. VIRI IN LITERATURA

Agencija za varnost v prometu. Pridobljeno januarja 2020 s <http://www.avp-rs.si/>.

Infrastruktura za pešce: Splošne usmeritve. (2017). Ministrstvo za infrastrukturo Republike Slovenije.

Klein, U. (2003). Pazi, promet!: pisana, poučna slikanica za otroke, stare nad 5 let.

Ljubljana: Tehniška založba Slovenije.

Lazovič, D. (2007). Pazi, promet!: Priročnik za vzgojitelje in učitelje. Ljubljana:

Tehniška založba Slovenije.

Levičnik, J., Marjanovič Umek, L., Polič, M. (1986). Priročnik za prometno vzgojo v osnovni šoli. Ljubljana: Tehniška založba Slovenije.

Marn, T. idr. (2016). Priročnik za urejanje šolskih okolišev po načelih trajne mobilnosti.

Ljubljana: Inštitut za politike prostora.

Markl, M., Žlender, B. (2016). Prvi koraki v svet prometa. Ljubljana: Javna agencija RS za varnost prometa.

Polič, M., Zabukovec, V., Žlender, B. (1996). Prometna psihologija. Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu.

Portal prometne preventive. Pridobljeno januarja s http://gismol.gisportal.si/web/profile.aspx?id=MOL_Prometna_preventiva@Ljubljana

Prometna vzgoja. Pridobljeno januarja s <https://www.avp-rs.si/preventiva/prometnavzgoja/>.

SOKOL, aplikacija za pregled šolskih okolišev, ver. 5.0, Ministrstvo za izobraževanje,

znanost in šport RS, pridobljeno januarja s http://gismol.gisportal.si/web/profile.aspx?id=MOL_Prometna_preventiva@Ljubljana.

Strah, R. (2016). Smernice za šolske poti: Smernice za izdelavo učinkovitih načrtov šolskih poti, kriteriji in pregled varnosti na šolskih poteh ter označevanje šolskih poti.

Ljubljana: Javna agencija RS za varnost prometa.

Vizija nič. Pridobljeno januarja s <https://www.vizijanic.si/>.

Zabukovec, V., Žlender, B., Polič, M., Divjak, M., Markl, M. (2007). Psihološki vidiki preventivnih dejavnosti v prometu. Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete.

Zakon o cestah. Pridobljeno januarja s <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5788>.

Zakon o motornih vozilih. Pridobljeno januarja s <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO7333>.

Zakon o osnovni šoli. Pridobljeno januarja s <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradnilist-rs/vsebina?urlurid=20063535>.

Zakon o pravilih cestnega prometa. Pridobljeno januarja s <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5793>.

Zakon o voznikih. Pridobljeno januarja s <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO7164>.

Zavod Varna pot. Pridobljeno januarja s <https://varna-pot.si/>.

14. PRILOGE

14.1 Priloga 1: Načrt usposabljanja za vožnjo kolesa in kolesarski izpit na OŠ Vodmat

Kolesarski izpit opravljajo učenci 5. razreda, če starši podpišejo ustrezno soglasje. Teoretični del za kolesarski izpit učenci opravijo že v 4. razredu. Če starši z opravljanjem kolesarskega izpita ne soglašajo, učenec obvezno opravlja le naslednje dejavnosti:

- teoretični del (brez zaključnega izpita),
  - vadbeno vožnjo na spretnostnem poligonu v okviru TD (brez izpitne vožnje).
- Učenec lahko za svoje kolo pridobi nalepko »Varno kolo«.

1. VZGOJNO IZOBRAŽEVALNI CILJI IN NALOGE

Učenci:

- pridobijo spretnosti, znanja in pravilne presoje za varno vožnjo s kolesom,
- se naučijo pravilno ravnati v prometu v skladu s predpisi in glede na razmere na cestišču,
- poznajo sestavne dele kolesa, namen in delovanje sestavnih delov, obvezno opremo kolesa in znajo pravilno vzdrževati kolo,
- se vzgojijo za kulturno in humano sodelovanje v cestnem prometu, znajo varovati sebe in druge udeležence v prometu,
- se usposobijo za zdravo in koristno preživljanje prostega časa, za krepitev telesnih sposobnosti in aktiven odnos do varstva narave.

2. OPIS DEJAVNOSTI

Z vsebino in organizacijo kolesarskega izpita razrednike 5. razreda seznani vodja izpita, starše pa razredniki oddelkov na RS.

Teoretične priprave na kolesarski izpit in vožnjo na spretnostnem poligonu na šolskem igrišču opravljajo vsi učenci.

Teoretični del izpita, izpitno vožnjo po spretnostnem in prometnem poligonu ter na javnih prometnih površinah opravljajo učenci, katerih starši podpišejo *Soglasje staršev* za opravljanje kolesarskega izpita.

2. 1. TEORETIČNI DEL – 20 ur v okviru pouka in sicer:

- DRU: 5 ur
- NIT: 5 ur
- SLJ: 5 ur
- ŠPO: 5 ur

V ta del je vključena tudi prijava v *Skupnost SIO*, spletno učilnico *Kolesar* in opravljanje teoretičnega dela kolesarskega izpita.

Priprava na izpit poteka frontalno v učilnici ob projekciji aplikacije *S kolesom v šolo – Učne vsebine*. Znanje učenci dopolnjujejo in utrjujejo z reševanjem KVIZA v spletni učilnici v šoli in doma. Pripravo izvaja učitelj predmeta.

Učitelj računalništva vsem učencem v soglasju s starši ustvari AAI račun, nato podatke uporabniškega računa za vsakega učenca posebej natisne in jih preda razredniku oddelka.

Razrednik učence v računalniški učilnici nauči, kako vstopajo v *Skupnost SIO* in spletno učilnico *Kolesar*, kako doma in v šoli rešujejo KVIZ ter pregledujejo rezultate reševanja.

Učence pouči, kako se na teoretični izpit prijavijo, potrdi njihovo prijavo ter nadzira izvedbo.

Natisne potrdila o uspešnosti opravljanja izpita.

Če učenec izpita ne opravi, ga lahko naslednjič opravlja šele po 12-ih urah.

Učenec lahko teoretični del izpita opravlja večkrat.

TD – Kolesarski poligon. Opravljen teoretični del je pogoj za opravljanje izpita na spretnostnem poligonu.

Evidenco o uspešnosti opravljanja posameznih delov kolesarskega izpita vodi razrednik in jo na koncu preda vodji izpita.

VSEBINSKA PODROČJA IN CILJI:

SPLOŠNO PODROČJE

- Prepoznajo varne načine vključevanja kolesarjev v javni promet.
- Prepoznajo nevarna mesta in možna tveganja za kolesarje na cestah.
- Poznajo zakonska določila, ki se nanašajo za vožnjo kolesa ter kolesa s pomožnim motorjem.

VARNO KOLO IN OPREMA

- Poznajo sestavne dele kolesa in obvezno opremo.
- Poznajo obvezno in dodatno opremo kolesarja.
- Zavedajo se pomembnosti tehnične brezhibnosti kolesa.
- Seznanijo se s posledicami uporabe neustrezne opreme.

PROMETNA SIGNALIZACIJA

- Poznajo in razumejo pomen posameznih skupin prometnih znakov, ki so pomembni za ravnanje in varnost kolesarjev ter pešcev.
- Poznajo in razumejo pomembnost ključnih prometnih znakov za varnost kolesarjev.
- Spoznajo, kako ustrezno ravnati skladno s sporočilnostjo posameznih prometnih znakov.
- Poznajo znake pooblaščenih oseb v cestnem prometu ter vozil s prednostjo.

VOŽNJA KOLESA

- Seznanijo se s pravili vključevanja v cestni promet s kolesom, vožnje po vozišču, kolesarski stezi ali kolesarskem pasu.
- Spoznajo in znajo razložiti pravila varne vožnje za kolesarja v cestnem prometu.
- Znajo uporabiti posamezna prometna pravila v konkretnih prometnih razmerah.
- Znajo opisati posamezne nevarnosti v cestnem prometu.

2. 2. PRAKTIČNI DEL – 10 ur

2. 2. 1. SPRETNOSTNI POLIGON na igrišču OŠ Vodmat – 5 ur v okviru tehniškega dne (sept/okt):

OPERATIVNI CILJI

Razvijajo spretnosti za vožnjo kolesa na poligonu oz. na neprometnih površinah, kot so:

- vožnja naravnost in vzdrževanje ravnotežja,
- vožnja čez posamezne ovire za obvladovanje kolesa (ožina, vijuganje, neravnine, nenadno ustavljanje, vožnja z eno roko itd.),
- vožnja v skladu s prometnimi znaki in pravili,
- vožnja na križiščih in na krožnih križiščih,
- vožnja mimo (pogled nazaj, pogled naprej, pravilno nakazovanje smeri z roko, vožnja po desni strani vozišča),
- postopki pri prehitevanju, in sicer pred prehitevanjem (pogled nazaj, pogled naprej, pravilno nakazovanje smeri z roko), med prehitevanjem (povečevanje hitrosti, primerna bočna razdalja), po prehitevanju (zavijanje v blagem loku na desno stran vozišča),
- postopki pri zavijanju desno in levo, zavijanju na vozišču, na katerem je promet urejen s semaforji, zavijanju pri prehodih za pešce, zavijanju na vozišču, na katerem promet ni posebej urejen s semaforji; postopki pred zavijanjem (pogled nazaj, nakazovanje smeri), zavijanje v primernem loku, upoštevanje prednosti pešcev (počasna vožnja ali ustavitev kolesa), varno nadaljevanje vožnje, vožnja kolesa na krožnem križišču, zavijanje levo: zavijanje v križišču s semaforji in kolesarsko stezo; zavijanje v križišču s kolesarsko stezo, zavijanje na levo v križišču brez kolesarske steze, vožnja po enosmerni cesti.

Za preverjanje spretnosti vožnje in obvladovanja samega kolesa pripravimo spretnostni poligon z 12 ovirami. Ovire predstavljajo posamezne okoliščine vožnje kolesa v prometu, s katerimi se lahko sreča kolesar v dejanskem prometu, kot so na primer vožnja čez robnik, vožnja skozi ožino, nakazovanje smeri, izogibanje oviram na cesti, zavijanje, zaviranje, pesek na cesti, držanje ravnotežja na kolesu itd.

Začenjamo na posameznih ovirah, ko učenci te obvladajo, pa povezujemo po dve in na koncu vse ovire, ki jih vozijo povezane. Otrok, ki dobro obvlada kolo, lahko izpelje

posamezne ovire brez večjih napak. Zato je uspešna izpeljava spretnostnega poligona predpogoj, da otroka spustimo na cesto v dejanski promet.

Pregled koles in čelad (odprava pomanjkljivosti, če je to mogoče, lahko v prisotnosti policista, predstavnika AMZS ali pooblaščenega serviserja)

- Podelitev nalepk *Varno kolo* (priskrbi jih vodja kolesarskega izpita)
- Vadbena vožnja
- Izpitna vožnja
- Razglasitev rezultatov

TD poteka pod vodstvom razrednika in še enega učitelja.

Ovire na poligonu se postavijo na šolskem igrišču v skladu s talnimi označbami.

Učenec lahko vozi svoje kolo, če je ob tehničnem pregledu kolesa ugotovljeno, da ustreza predpisom. V tem primeru vodja izpita učencu podeli nalepko »Varno kolo«, ki jo takoj prilepi na svoje kolo. V nasprotnem primeru si lahko kolo izposodi v šoli.

Praktični del kolesarskega izpita na poligonu opravi učenec na neprometni površini. Uspešen je, če pravilno izpelje vožnjo čez vsaj pet ovir, ne da bi stopil s kolesa ali podrl oviro.

Učenec uspešno opravi **vožnjo na poligonu**, če zbere skupaj manj kot 25 odstotkov negativnih točk (izhodišče so posamezni elementi na poligonu) in če brez napake prevozi 50 odstotkov ovir, med njimi morajo biti ustavitev, prenos predmeta in neenakomerni slalom.

Zapisniki izpitnih voženj se hranijo v arhivu vodje izpita 5 let. Opravljen izpit na spretnostnem poligonu je pogoj za vožnjo na prometnem poligonu.

2. 2. 2. VOŽNJA PO JAVNIH PROMETNIH POVRŠINAH – 4 ure (na Vodmatu v popoldanskem času)

Dejavnost poteka v skupinah po 5 učencev (okt/nov):

- Ogled trase vožnje, prometnih znakov in situacij
- Vadbena vožnja, analiza
- Izpitna vožnja

Razrednik o organizaciji vožnje z dopisom obvesti starše.

Vodja kolesarskega izpita pred vadbeno in izpitno vožnjo preveri, če so na predvideni trasi postavljene ustrezne dodatne prometne označbe.

Vodja poskrbi tudi za obvestilo o pričetku praktičnih voženj na spletni strani šole.

Vadbena vožnja in izpitna vožnja se opravljata pod vodstvom učiteljev – mentorjev.

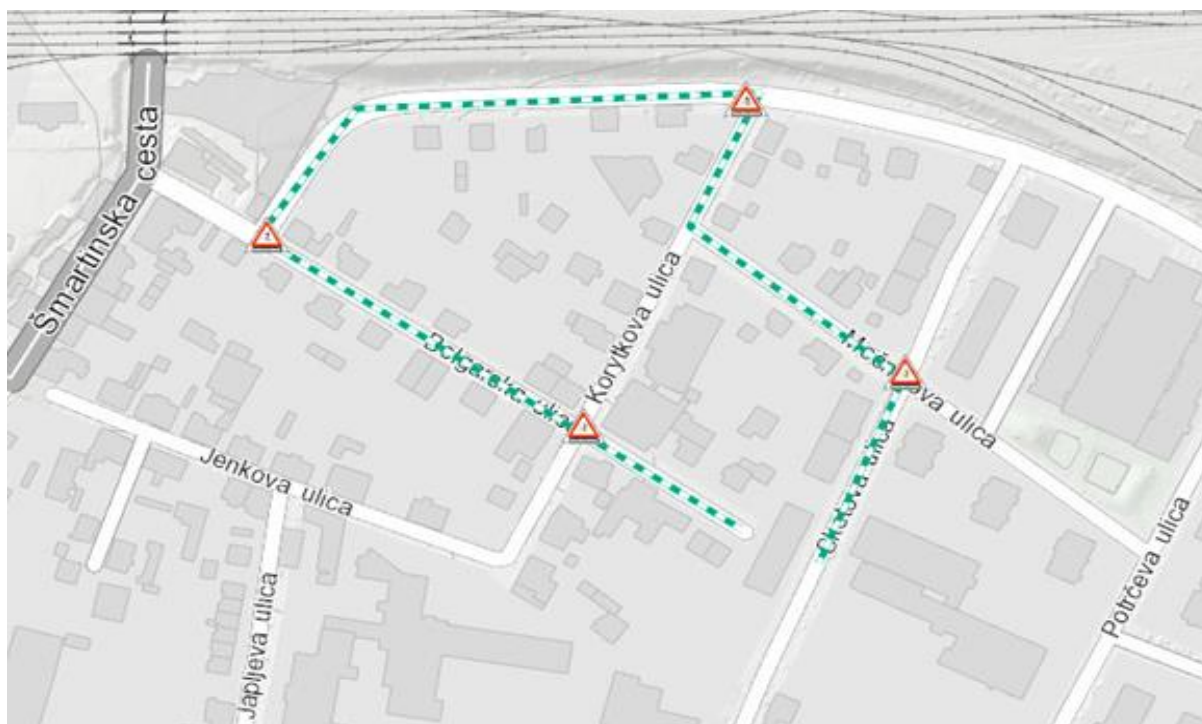
Učenec lahko kolesarski izpit opravlja na svojem kolesu, če ima nalepko »Varno kolo«.

V nasprotnem primeru si lahko kolo izposodi v šoli.

Učenci – kolesarji imajo med vožnjo oblečene odsevne jopiče z oznako »L«. Zapisniki izpitnih voženj se hranijo v arhivu vodje izpita 5 let. Vodja izpita SPVCP obvesti o datumu zaključka praktičnih voženj oz. da se lahko začasne prometne označbe odstranijo.

Praktični del kolesarskega izpita v javnem prometu poteka v neposredni bližini šole po trasi, na kateri je potekalo usposabljanje. Učenec mora pri praktičnem delu kolesarskega izpita samostojno opraviti vožnjo v cestnem prometu.

Učenec uspešno opravi praktično vožnjo kolesa v prometu, če zbere skupaj manj kot 25 odstotkov negativnih točk (izhodišče so posamezni elementi na trasi) in če naredi hujše napake (neupoštevanje ključne prometne signalizacije za varnost, odvzem prednosti, napačno razvrščanje, izsiljevanje, neustrezno nakazovanje smeri itd.).

Trasa praktičnih vadbenih in izpitnih voženj (vir:

http://gismol.gisportal.si/web/profile.aspx?id=MOL_Prometna_preventiva@Ljubljana)

2. 2. 4. ZAKLJUČEK IZPITA

Razrednik z dopisom po e-pošti obvesti starše o zaključku izpita.

Učenec **uspešno opravi kolesarski izpit**, ko je v skladu s kriteriji (glej prilogo) uspešno opravil teoretični del, praktično vožnjo kolesa na poligonu in praktično vožnjo s kolesom na javnih prometnih površinah.

Ko učenec uspešno opravi kolesarski izpit, prejme kolesarsko izkaznico kot dokazilo, da je usposobljen za samostojno vožnjo kolesa. Kolesarska izkaznica je dokument, ki ga mora imeti učenec pri samostojni vožnji kolesa vedno pri sebi.

Vodja izpita v tajništvu šole naroči ustrezno število kolesarskih izkaznic. Pri učitelju računalništva naroči evidenčne številke za izkaznice.

Razredniki izkaznice izpolnijo in jih dajo v podpis ravnateljici. Do podelitve poskrbijo za hrambo izkaznic.

Učencem izkaznice podeli razrednik na dan podelitve spričeval. Opozori jih, da morajo na izkaznico nalepiti še svojo fotografijo ustrezne velikosti ter da se morajo starši na zadnjo stran podpisati.

Učence, ki kolesarskega izpita niso uspešno opravili, se seznani, da ga bodo lahko opravljali v prihodnjem šolskem letu.

Razredniki staršem posredujejo dopis, da kljub opravljenem kolesarskem izpitu, starši še vedno po lastni presoji dopuščajo vključevanje otrok v cestni promet.

PRILAGODITVE ZA UČENCE S POSEBNIMI POTREBAMI

Za učence s posebnimi potrebami, ki so usmerjeni v izobraževalni program osnovne šole s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo ter v prilagojene programe, velja prilagojeno izvajanje usposabljanja za vožnjo kolesa in kolesarskega izpita.

V skladu z zakonom je treba izvajati usposabljanje za vožnjo kolesa in kolesarski izpit za učence s posebnimi potrebami prilagojeno glede na njihove primanjkljaje, ovire oziroma motnje.

Gibalno ovirani učenci lahko opravljajo usposabljanje za vožnjo kolesa in kolesarski izpit s prilagojenim kolesom, triciklom ali drugim prometnim sredstvom, ki ga uporabljajo za premagovanje razdalj in samostojno gibanje.

Če strokovna skupina skupaj z učencem in njegovimi starši ugotovi, da je pri samostojni vožnji kolesa v cestnem prometu zaradi primanjkljajev, ovir oziroma motenj ogrožena njegova varnost in varnost drugih udeležencev v prometu, **učenec ne sme samostojno sodelovati v cestnem prometu in ne pridobi kolesarske izkaznice.**

Organizacija in izvedba usposabljanja za vožnjo kolesa in kolesarskega izpita ter prilagojeno izvajanje se podrobneje opredelijo v **individualiziranem programu**, ki ga za učenca s posebnimi potrebami sestavi strokovna skupina na šoli.

3. MATERIALNI POGOJI

- dve učilnici z ustrezno avdiovizualno opremo, računalnikom ter internetno povezavo,
- računalniška učilnica s spletno povezavo,

- površina za postavitve prometnega poligona (veliko šolsko igrišče) otroško kolo (vsaj 5 kom.),
- čelada (vsaj 5 kom.),
- odsevni jopič z oznako »L« za kolesarja (vsaj 15 kom.),
- predmeti za sestavljanje ovir na spretnostnem poligonu,
- orodja in pripomočki za manjša popravila in nastavitve kolesa (pri hišniku),
- ustrezno število nalepk »Varno kolo«, zapisnikov za tehnični pregled koles ter ustrezno število kolesarskih izkaznic.

KRITERIJI USPEŠNOSTI NA KOLESARSKEM IZPITU

1. TEORETIČNI DEL

- Ko doseže najmanj 75 odstotkov možnih točk in ko so pravilno rešene vse naloge, ki so ocenjene z dvema točkama.

2. PRAKTIČNI DEL: VOŽNJA NA POLIGONU (spretnostni, prometni)

Kazenske točke (10 točk):

- za vsak dotik tal z nogo,
- za vsak dotik mejne črte poligona ali črte v oviri s kolesom – za vsako kolo posebej,
- za vsak premaknjen ali podrta kegelj, deščico, palico ali ploščo,
- za vsako kolo, s katerim zapelje zunaj ovire,
- za ne podrto prvo palico v končni oviri ali podrto zadnjo palico v končni oviri,
- za podrto celotno oviro,
- če podre oviro, ki jo sploh ne vozi (pri kroženju na poligonu),
- za vsako neprevoženo oviro.

Kriterij uspešnosti pomeni brez napake prevoziti 50 odstotkov ovir, med njimi morajo biti ustavitve, prenos predmeta in neenakomerni slalom.

3. PRAKTIČNI DEL: VOŽNJA V JAVNEM CESTNEM PROMETU

Kazenske točke (10 točk):

— **tehnika vožnje:**

- ne preveri ustreznosti kolesa,
- nezanesljiv vstop na kolo, sestop s kolesa,
- nezanesljiva vožnja z eno roko,
- nezanesljiva vožnja naravnost,
- nezanesljivo ustavljanje;

— **vožnja po cesti:**

- izsiljevanje prednosti pri vključevanju v promet,
- prevelik lok pri zavijanju na prednostno cesto,
- prevelika oddaljenost kolesa od roba vozišča,
- nepravilna raba kolesarske steze, začetek, vožnja po njej in konec,
- nepravilna vožnja preko prehoda ceste čez železniško progo;

— **zavijanje v desno:**

- opustitev nakazovanja spremembe smeri z roko;

— **zavijanje v levo:**

- opustitev pogleda nazaj pred razvrščanjem za zavijanje v levo,
- opustitev nakazovanja spremembe smeri z roko,
- nepravilna razvrstitev za zavijanje levo,
- nepravilen lok pri zavijanju;

— **vožnja mimo:**

- opustitev pogleda nazaj pred vožnjo mimo,
- oviranje prometa z nasprotne smeri,
- nepravilno zavijanje desno po vožnji mimo;

— **pešci:**

- oviranje pešcev na prehodu za pešce;

— **križišče:**

- neupoštevanje znaka USTAVI,
- neupoštevanje prednosti,
- nepravilna vožnja po krožnem križišču.

Kriterij uspešnosti pomeni, da učenec uspešno opravi praktično vožnjo s kolesom v prometu, ko ne zbere skupaj več kot 25 odstotkov negativnih točk in ne naredi

hujše napake (neupoštevanje ključne prometne signalizacije za varnost, odvzem prednosti, napačno razvrščanje, izsiljevanje, neustrezno nakazovanje smeri itd.).

POLIGON ZA SPRETNOSTNO VOŽNJO - OPIS OVIR

I. ovira = START 2 stožca visoka 360 mm, razmaknjena 80 cm na katerih je pritrjena žogica. Med sredino stožcev je nalepljen rdeče/bel trak, poleg samostoječa zastavica, ki označuje mesto starta. Pri prvi oviri se postavimo s kolesom na START, zapeljemo do rdeče-bele črte in čakamo na znak za začetek.

II. ovira = NEENAKOMERNI SLALOM Obeležen prostor z merami 200 x 600 cm, v katerem je v sredini nameščenih 5 nizkih stožcev z žogico na razdaljah: 0, 160, 315, 460, 600 cm od začetka ovire. Obeleženi črti oddaljeni med seboj 200 cm(robova), sta omejeni z letvami. Pri drugi oviri je potrebno prepeljati oviro z vijuganjem okoli vseh stožcev, ne da bi pri tem zapeljali s proge oz. ne da bi povozili katerega od stožcev.

III. ovira = DESKA Z LUKNJAMI Deska z merami 300 x 40 x 3 cm, s prirezanima koncema, izrezanimi luknjami okrogle in ovalne oblike (deska se na polovici zloži). Pri tretji oviri je potrebno peljati čez luknje, ne da bi pri tem sestopili s kolesa ali zapeljali z deske.

IV. ovira = SLALOM MED OŽINAMI Z dvema vzporednima črtama, ki sta 50 cm narazen in obeležen prostor dolžine 800 cm. Ob začetku in na vsakih 200 cm so v parih izmenično nameščeni stožci mini s pritrjenimi žogicami – 5 parov. Stožca v paru sta med seboj razmaknjena 27 cm (sredina stožcev). Pri četrti oviri je potrebno peljati med ožinami, brez da vi se dotaknili ovire in ne da bi padla žogica iz ovire.

V. ovira = PRENOS PREDMETA 2 stojala višine 90 cm sta postavljena 200 cm narazen, na enem je pritrjena veriga dolžine 245 cm, na drugem pa postavljena ročka na magnet. Pri peti oviri se prenaša kovinski predmet na ročki okoli stojala, v levi roki. Roka mora biti iztegnjena(odročena), veriga pa se ne sme dotakniti tal, cilj je postaviti kovinski predmet na magnet, ne da bi ta pri tem padel s stojala oz. brez da bi se z nogo dotaknili tal, torej odpeljati 1 krog in postaviti verigo nazaj na prvotno mesto.

VI. ovira = DOLGA OŽINA 3 pari deščic 60 x 5 x 0,8 cm so razmeščeni tako, da so pari v ravni črti, odmaknjeni med seboj po 60 cm. Med deščicami v paru je 10 cm prostora. Pri šesti oviri je potrebno prevoziti ožino, brez da bi se ob tem dotaknili katere od letvic oz. z nogo dotaknili tal.

VII. ovira = PREHODNA VRATA 140 cm visoko stojalo širine 100 cm, na tleh sta 2 stožca nizka z pritrjeno žogico med sabo razmaknjena 300 cm (od sredine stožca). Pri sedmi oviri je potrebno prepeljati pod palico ne da bi jo pri tem podrli, in med tem zadeli katerega od stožcev, med katerima je potrebno peljati.

VIII. ovira = RAZMAKNJEN SLALOM Obeležen prostor z merami 750 x 300 cm, po širini razdeljen na tri polja (90 + 120 + 90 cm). Po vzporednih črtah oddaljenih med seboj 150 cm je razporejenih 5 stožcev nizkih z žogico, tako da je med stožcema na isti strani 370 cm, med dvema zaporednima stožcema na sosednjih črtah pa 185 cm. Mejni črti med seboj odmaknjeni 300 cm in sta omejeni z letvami. Pri osmi oviri je potrebno prepeljati z vijuganjem okoli vseh stožcev, ne da bi pri tem zapeljali s proge označene z letvicami oz. ne da bi povozili katerega od stožcev.

IX. ovira = ŽAGA Deska 300 x 18 x 6 cm ima zgornjo površino izdelano tako, da tvori 8 zob višine 3cm (deska se na polovici zloži). Pri deveti oviri je potrebno prevoziti žago, ne da bi zapeljali z nje.

X. ovira = KRATKA OŽINA Dve deski (plastični ali leseni) 100 x 10 x 0,4 cm sta položeni vzporedno na razdalji 8 cm. Pri deseti oviri je potrebno peljati med deščicama ne da bi se jih dotaknili katere od letvic oz. z nogo dotaknili tal.

XI. ovira = OZKA DESKA Deska 200 x 15 x 2,1cm katera ima robove odrezane pod kotom 45 stopinj. Pri enajsti oviri moramo prevoziti desko ne da bi zapeljali z nje.

XII. ovira = USTAVITEV - CILJ Na par stožcev nizkih višine 20 cm je položena palica dolžine 60 cm. Na drugi par stožcev visokih višine 36 cm pa palica dolžine 100 cm. Para stožcev s palicama na vrhu sta postavljena tako, da je daljša palica horizontalno odmaknjena od krajše za 12,5 cm (sredina). Pri dvanajsti oviri je potrebno podreti prvo palico in se nato ustaviti ne da bi pri tem podrli tudi drugo palico. Šele ko podremo prvo palico lahko sestopimo s kolesa oz. se dotaknemo tal.

KAZENSKÉ TOČKE TOČKOVANJE POLIGON

5 točk: za vsak dotik tal z nogo, za vsak dotik mejne črte poligona ali črte v oviri s kolesom – za vsako kolo posebej

10 točk za vsak premaknjen ali podrť kegelj, deščico, palico ali ploščo, za vsako kolo, s katerim zapelje izven ovire, za ne podrťo prvo palico v končni oviri ali podrťo zadnjo palico v končni oviri

30 točk za podrťo celotno oviro, če podre oviro, ki jo sploh ne vozi (pri kroženju v poligonu), za vsako neprevoženo oviro

14.2 Priloga 2: Anketni vprašalnik

Anketa o šolskih poteh v šol. letu 22/23

Spoštovani učenci in starši,

pred vami je anketni vprašalnik na temo varnejših šolskih poti. Namenjen je posodobitvi Načrta šolskih poti za OŠ Vodmat, informacije, ki nam jih boste posredovali pa so ključne za posodobitev le-tega.

Vprašalnik je pripravljen s strani Javne agencije RS za varnost prometa in je prirejen za potrebe OŠ Vodmat.

Da bo Načrt šolskih poti OŠ Vodmat učinkovit in plod vzajemnega sodelovanja učencev, staršev in šole, Vas prosimo, da skupaj s svojim otrokom rešite anketni vprašalnik in tako opozorite na konkretne prometne situacije, za katere mislite, da ogrožajo prometno varnost vašega otroka.

Starši, ki imate na šoli dva ali več otrok, izpolnite vprašalnik le enkrat.

1. del ankete: izpolni učenec

2 - Kateri razred obiskuješ?

- ☐ 1. razred
- ☐ 2. razred
- ☐ 3. razred
- ☐ 4. razred
- ☐ 5. razred
- ☐ 6. razred
- ☐ 7. razred
- ☐ 8. razred
- ☐ 9. razred

Na kakšen način najpogosteje prihajaš v šolo?

- ☐ Peš
- ☐ S kolesom
- ☐ Z javnim prevozom
- ☐ Starši me pripeljejo z osebnim avtomobilom
- ☐ Drugo:

Zakaj prihajaš v šolo na naveden način?

Možnih je več odgovorov.

- ☐ Ker je to najvarnejši način.
- ☐ Ker je to najbolj ekonomičen in najcenejši način.
- ☐ Ker ni organiziranega javnega ali šolskega prevoza.
- ☐ Zaradi kratke razdalje do šole.
- ☐ Zaradi velike oddaljenosti od šole.
- ☐ Zaradi osebne varnosti.
- ☐ Zaradi neustreznih površin za pešce.
- ☐ Drugo:

Kateri so po tvoje problemi v cestnem prometu, s katerimi se srečuješ na poti v šolo?

Možnih je več odgovorov.

- ☐ Ni ustreznih površin za pešce.
- ☐ Slaba preglednost v prometu.
- ☐ Nevarna prečkanja cest.
- ☐ Slabo zavarovani prehodi za pešce.
- ☐ Neurejena prometna signalizacija.
- ☐ Visoke hitrosti vozil.
- ☐ Gost promet.
- ☐ Do javnega prevoza hodim po neustreznih površinah za pešce.
- ☐ Ni ustreznih površin za kolesarje.

☐ Drugo:

Na kakšen način bi si želel/a prihajati v šolo v prihodnje?

- ☐ Peš
- ☐ S kolesom
- ☐ Z javnim prevozom
- ☐ S prevozom staršev
- ☐ Drugo:

2. del: izpolnijo starši

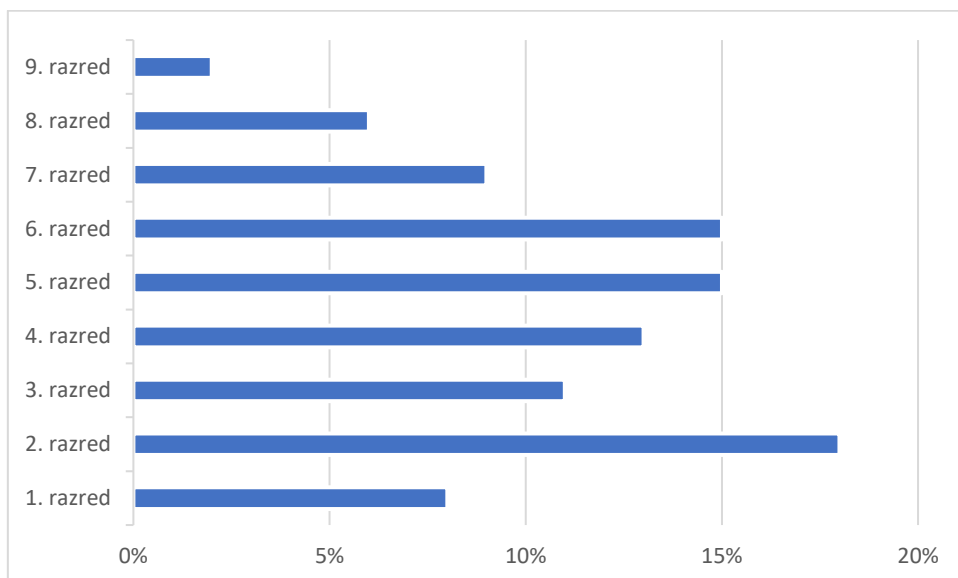
Podajte komentar glede prometne varnosti v šolskem okolišu OŠ Vodmat ter varnosti šolskih poti.

Izpostavite, po vašem mnenju, najbolj nevarne točke oziroma konkretne lokacije na šolski poti vašega otroka.

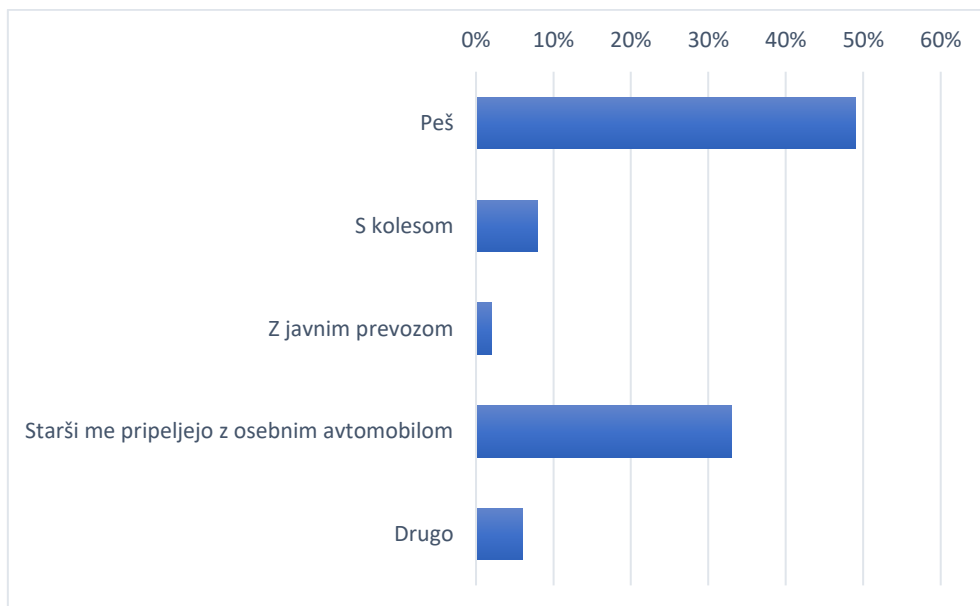
Podajte konkretne predloge za izboljšanje prometne varnosti v šolskem okolišu OŠ Vodmat.

14.3 Priloga 3: Prikazi in analiza rezultatov ankete o šolskih poteh v šolskem letu 2022/23

Kateri razred obiskuješ?

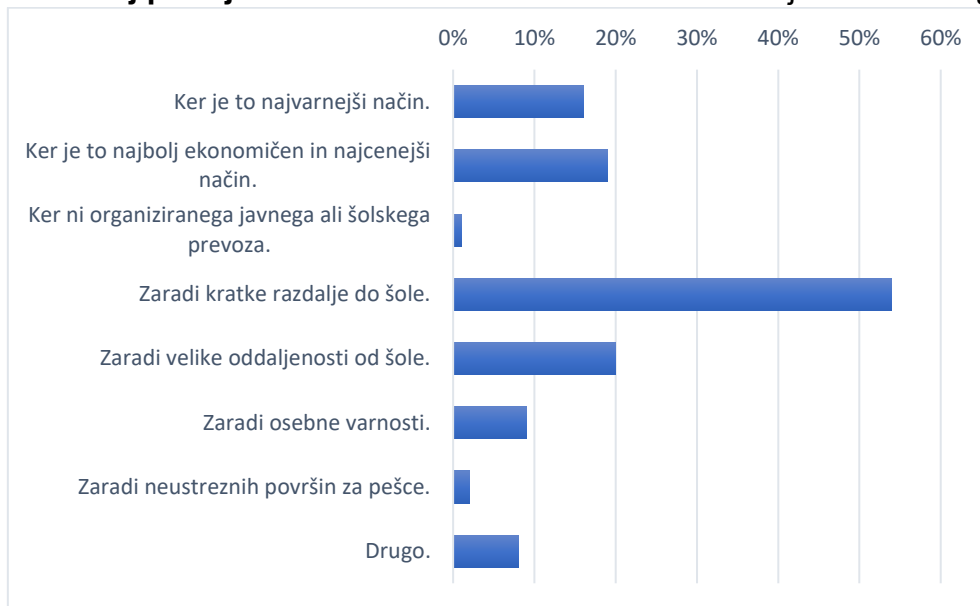

Na kakšen način najpogosteje prihajaš v šolo?

Kot drugo so navedli s skirojem, včasih z avtomobilom, včasih peš in z avtom v šolo, peš iz šole.

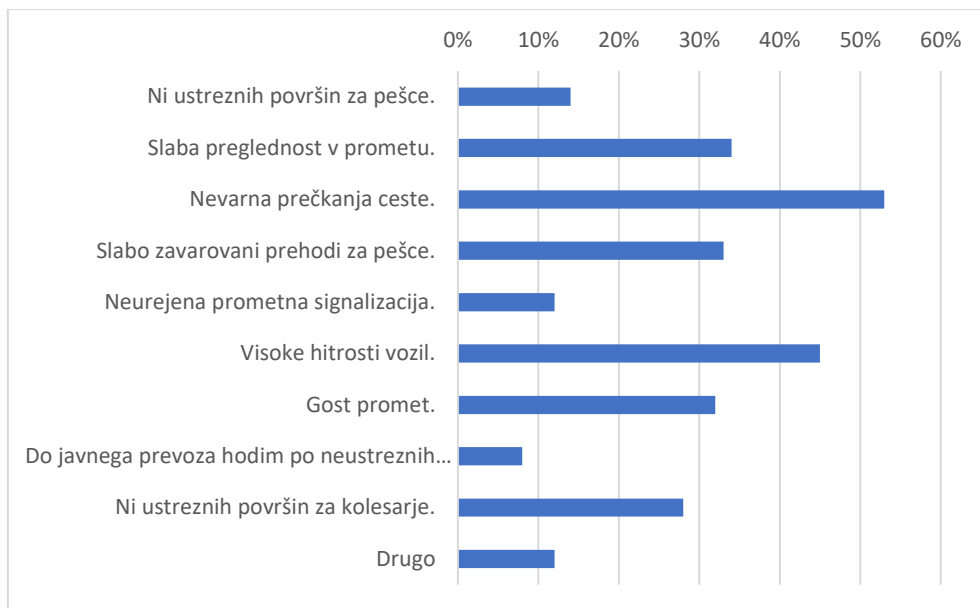
Zakaj prihajaš v šolo na naveden način? Možnih je bilo več odgovorov.

Kot drugo so navedli:

- ker je to zdravju in okolju prijazno;
- ker je na poti staršem v službo;
- ker stanujem blizu šole;
- zaradi rekreacije in hitrejšega gibanja po mestu;
- ker gre starš z avtom sproti tudi v službo in
- ker otrok še ni dopolnil 7 let in ne sme sam v šolo, starš, ki najpogosteje pelje otroka v šolo pa nato nadaljuje pot v službo v drug kraj, kar ni mogoče z uporabo javnih prevoznih sredstev.

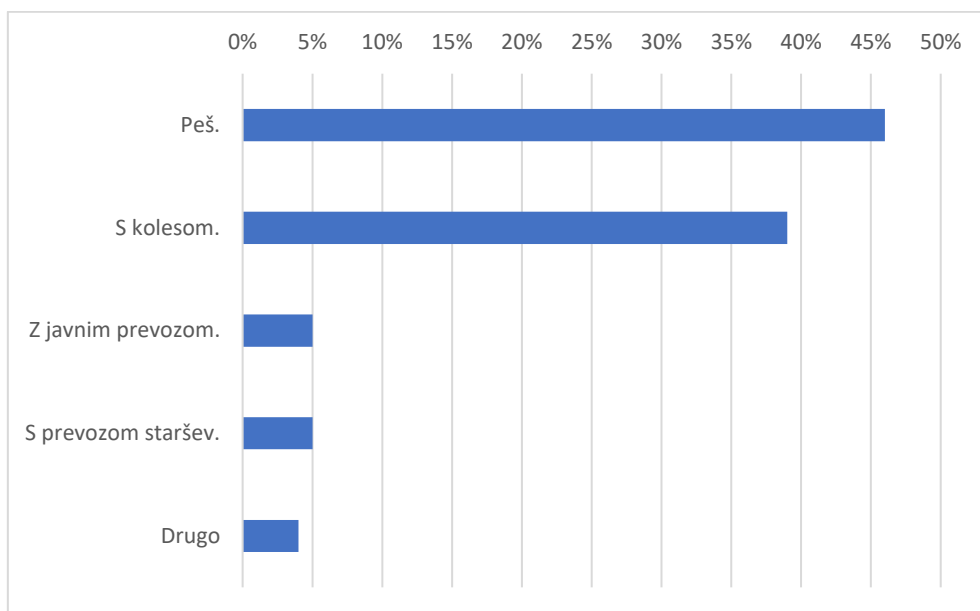
Kateri so po tvoje problemi v cestnem prometu, s katerimi se srečuješ na poti v šolo? Možnih je bilo več odgovorov.

Kot drugo so navedli:

- ni problemov;
- zožitev pločnika;
- ozek nepregleden tunel pod progo do Grablovičeve;
- nezavarovan prehod po železniško progo;
- vožnja avtomobilov v nasprotno smer po enosmerni Potrčevi ulici;
- nepreglednost zaradi parkiranih avtomobilov ob cesti in
- odsotnost prehoda za pešce med Korytkovo in Bolgarsko.

Na kakšen način bi si želel/a prihajati v šolo v prihodnje?

Kot drugo so navedli:

- s skirojem;
- tako kot sedaj,
- vseeno mi je, samo da pridem v šolo.

Komentarji staršev glede prometne varnosti v šolskem okolišu OŠ Vodmat ter varnosti šolskih poti

- neurejene kolesarske steze;
- neustrezne površine za pešce;
- slabo urejen prostor za kratkotrajno parkiranje pred šolo;
- otežen pregled nad prometom na cesti zaradi zaparkiranosti okoliša;
- neupoštevanje in kršenje pravil voznikov;
- vožnja v napačno smer v enosmerni cesti;
- slaba preglednost prehodov za pešce zaradi parkiranih vozil,
- previsoke hitrosti avtomobilov;
- ni prometne signalizacije.

Po mnenju staršev najbolj nevarne točke oziroma konkretne lokacije na šolski poti otroka.

- prehod za pešce pri vrtcu Vodmat;

- prehod za pešce čez Zaloško cesto;
- prehod za pešce na Sketovi;
- prehod za pešce na Kajuhovi cesti;
- prehod za pešce na križišču Grablovičeve in Zaloške;
- prehod za pešce na križišču Grablovičeve in Ob Ljubljani;
- prehodi čez Grablovičevo;
- oba prehoda na Potrčevi ulici pred šolo;
- podvoz pod železniško progo;
- križišče Bolgarske in Korytkove;
- križišče Bohoričeve in Potrčeve;
- križišče Močnikove in Potrčeve;
- križišče Zaloške;
- Potrčeva ulica;
- Bohoričeva ulica;
- Močnikova ulica;
- Sketova ulica;
- most za kolesarje čez Ljubljano.

Predlogi staršev za izboljšanje prometne varnosti v šolskem okolišu OŠ Vodmat

- postavitve semaforjev;
- ležeče ovire, grbine;
- pas za kratkotrajno ustavljanje vozil pred šolo (modra cona);
- vzpostavitev kolesarskih poti;
- omejitev hitrosti;
- razširitev prehoda za pešce;
- semaforizirani prehodi za pešce;
- prostor za ustavljanje avtobusa;
- umirjanje hitrosti z deviacijami smeri in drugimi sredstvi za umirjanje prometa;
- razširitev podvoza;
- zaprtje Potrčeve, Sketove in Močnikove ulice s potopnimi stebrički za ves promet, razen za stanovalce in zaposlene v šoli in trgovini;

- table varna šolska pot in nevarnost bližine otrok na cesti;
- izobraževanje otrok.

14.4 Priloga 4: Presoja varnosti šolskih poti

Presoja varnosti šolskih poti s strani lokalnih SPVCP-jev oziroma tehničnih komisij SPVCVP-je se opravi:

- ko je zaznana večja stopnja ogroženosti šolarjev zaradi pomanjkanja površin za pešce, gostote ali vrste prometa in prekomerne hitrosti;
- ko mora učenec prečkati eno ali več nevarnih mest v cestnem prometu (mist, ki niso v skladu s kriteriji za vzpostavitev ali vodenje šolskih poti);
- ko poteka šolska pot na območjih, kjer so sse že v preteklosti zgodile prometne nesreče, v katerih so bili udeleženi otroci – pešci/kolesarji in na mestih z visoko frekventnostjo prometnih nesreč.

Kriteriji za varnejše šolske poti

Osnovno izhodišče za varnejše šolske poti je šolska pot kot površina, ki je za šolarje najbolj varna in je na njej zagotovljena varna hoja pešcev. Pozornost upravljalcev cest je zato na teh območjih usmerjenja v izvajanje tehnični ukrepov za umirjanje prometa. Minimalne standarde oz. kriterije za šolske poti je oblikovala Javna Agencija RS za varnost prometa, temeljijo pa na določilih Pravilnik o projektiranju cest (37. člen – bankine) in prometnega profila pešca (0,75 m) ter zgornjih mejah hitrosti za preživetje pešca v primeru naleta vozila z upoštevanjo toleranco. Optimalno:

- Šolska pot se vodi po dvignjenem pločniku ustrezne širine z upoštevanjem varnostne širine in z urejeno cestno razsvetljavo. Dodatno:
- Šolska pot se lahko vzpostavi (ni najbolj priporočljivo) na cesti oz. cestnem odseku, kjer so bankine urejene (utrjene na istem nivoju kot vozišče v širini 0,75 m ali več) in na podlagi meritev izračunana hitrost motornih vozil V85 ne presega 50 km/h.
- V primeru, da na cesti ali cestnem odseku V85 presega 50 km/h, se šolska pot vodi po površinah, ki so fizično ločene od vozišča z varnostno ograjo, širine vsaj 0,75 m (merjeno od stebra VO). Površine morajo biti ustrezno utrjene.

- Šolska pot se ne sme vzpostaviti na cesti oz. cestnem odseku kjer je bankina neurejena (ožja od 0,75 m) in na podlagi meritev izračunana hitrost motornih vozil V85 presega 40 km/h.
- Pešca-šolarja lahko izjemoma usmerimo tudi na vozišče, če tam ni pločnika, pešpoti, kolesarske steze, hkrati pa zagotovimo na teh odsekih znižano hitrost do 30 km/h s celotno prometno ureditvijo (poleg signalizacije izvesti tudi tehnične ukrepe – npr. hitrostne grbine za omejitev hitrosti do 30 km/h, zvočne ali optične zavore, javno razsvetljavo, svetlobne led utripalke itd.). Enako velja tudi v primeru izjeme, ko pešca usmerimo na desno stran vozišča v smeri hoje.

Kriteriji za vodenje šolskih poti preko prehodov za pešce

Kriteriji so opredeljeni v Pravilniku o prometni signalizaciji in prometni opremi na cestah ter Tehničnih specifikacijah in smernicah za javne ceste (dodatne označbe šolskih prehodov).

- Šolske poti se prednostno vodijo na izvennivojskih križanjih cest – podhodi, nadhodi ter preko semaforiziranih prehodov, ki so označeni z ustrezno prometno signalizacijo.
- Pred začetkom prehoda za pešce je potrebno na obeh straneh v širini prehoda oz. najmanj v širini 2 metrov zagotoviti čakalne površine za pešce, ki želijo prečkati cesto.
- Dodatno zavarovanje nesemaforiziranih prehodov za pešce na šolskih poteh -
Ustrezna preglednost za pešce in voznike.
- Obvezna osvetlitev prehoda za pešce (priporočljiva dodatna svetlobna signalizacija in razsvetljava).
- Ustrezna (standardizirana) označitev prehoda za pešce z vertikalno in horizontalno prometno signalizacijo.
- Na podlagi meritev izračunana hitrost motornih vozil V85 ne sme presegati 50km/h (ukrepi za umiritev hitrosti).
- Pred začetkom prehoda za pešce je potrebno na obeh straneh v širini prehoda oz. najmanj v širini 2 metrov zagotoviti čakalne površine za pešce-šolarje.
- Frekventne prehode za pešce dodatno osvetliti z LED talno osvetlitvijo s prižigom na detektor.

14.5 Priloga 5: Zakonske podlage, ki se nanašajo na načrt šolskih poti

Zakon o osnovni šoli (ZOsn)

56. člen (brezplačen prevoz)

Učenec ima pravico do brezplačnega prevoza, če je njegovo prebivališče oddaljeno več kot štiri kilometre od osnovne šole.

Učenec ima pravico do brezplačnega prevoza ne glede na oddaljenost njegovega prebivališča od osnovne šole v prvem razredu, v ostalih razredih pa, če pristojni organ za preventivo v cestnem prometu ugotovi, da je ogrožena varnost učenca na poti v šolo.

Učenec, ki obiskuje osnovno šolo zunaj šolskega okoliša, v katerem prebiva, ima pravico do povračila stroškov prevoza v višini, ki bi mu pripadala, če bi obiskoval osnovno šolo v šolskem okolišu, v katerem prebiva.

O načinu prevoza se osnovna šola dogovori s starši in lokalno skupnostjo.

Otroci s posebnimi potrebami iz prvega odstavka 12. člena tega zakona imajo pravico do brezplačnega prevoza ne glede na oddaljenost njihovega prebivališča od osnovne šole, če je tako določeno v odločbi o usmeritvi.

Otroci s posebnimi potrebami, ki imajo z odločbo o usmeritvi določeno izvajanje dodatne strokovne pomoči v zavodu za vzgojo in izobraževanje otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, imajo pravico do povračila stroškov prevoza do zavoda, v katerem se ta pomoč izvaja, če je njihovo prebivališče od tega zavoda oddaljeno več kot štiri kilometre.

Če učencu ni mogoče zagotoviti prevoza, ima pravico do brezplačne oskrbe v kraju izobraževanja in pravico do brezplačnega prevoza domov ob pouka prostih dnevih.

Osnovna šola mora učencem, ki morajo čakati na organiziran prevoz, zagotoviti varstvo.

Učenec, ki se prešola v skladu s 54. členom tega zakona, ima pravico do brezplačnega prevoza, če je njegovo prebivališče oddaljeno več kot štiri kilometre od osnovne šole, v katero je prešolan.

Določilo petega in sedmega odstavka ne velja za učence, starejše od 18 let, ki so vključeni v posebni program in uveljavljajo pravice, določene v Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih oseb.

Zakon o pravilih cestnega prometa (ZPrCP)

7. člen (odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov)

(1) Starši, skrbniki ter rejniki so dolžni skrbeti ali izvajati nadzorstvo nad otrokom ali mladoletnikom, ko je ta udeležen v cestnem prometu.

(2) Opustitev dolžne skrbi ali nadzorstva iz prejšnjega odstavka nastopi zlasti tedaj, ko starši, skrbniki oziroma rejniki omogočijo, dovolijo ali dopustijo, da otrok ali mladoletnik ravna v nasprotju s predpisi tega zakona.

31. člen (območje umirjenega prometa)

(1) V območju umirjenega prometa imajo pešci prednost pred drugimi udeleženci cestnega prometa.

(2) Vozniki morajo v območju umirjenega prometa voziti posebno previdno, še zlasti pa morajo biti pozorni na otroke, ki jim je dovoljena igra v tem območju.

32. člen (območje za pešce)

(1) V območjih za pešce je dovoljen tudi promet uporabnikov posebnih prevoznih sredstev in kolesarjev oziroma kolesark, vendar le tako, da ne ogrožajo pešcev.

33. člen (varnostni pas)

(1) Med vožnjo morajo biti osebe v motornem vozilu na vseh sedežih, kjer so vgrajeni varnostni pasovi, pripete na način, ki ga je predvidel proizvajalec vozila glede na konstrukcijo zadrževalnega sistema.

(2) Določba prejšnjega odstavka se ne uporablja za avtobuse mestnega potniškega prometa in za avtobuse, ki imajo stojišča, na katerih osebe stojijo.

34. člen (zaščitna čelada)

(3) Voznik in potnik na kolesu morata imeti do dopolnjenega 18. leta starosti med vožnjo ustrezno pripeto zaščitno kolesarsko čelado.

35. člen (prepoved uporabe naprav ali opreme, ki zmanjšujejo voznikovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila)

(1) Voznik in učitelj vožnje med vožnjo ne sme uporabljati opreme ali naprav na način, ki bi zmanjševale njegovo slušno ali vidno zaznavanje ali zmožnost obvladovanja vozila (maska, slušalke, telefon itd.).

(2) Voznik med vožnjo ne sme poslušati radia ali drugih zvočnih naprav s takšno glasnostjo, ki mu onemogoča normalno slušno zaznavanje v cestnem prometu.

84. člen (označitev pešcev)

(2) Pešec, ki ponoči hodi zunaj naselja ali v neosvetljenem naselju, kjer ni pločnika ali pešpoti, po vozišču ali tik ob njem, mora nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, svetilko, ki oddaja belo svetlobo, ki je vidna s sprednje in zadnje strani ali odsevni telovnik živo rumene ali oranžne barve z vdelanimi odsevnimi trakovi bele barve, ali odsevník iz drugega odstavka 87. člena tega zakona.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek mora organizirana skupina pešcev, ki hodi ponoči zunaj naselja ali v neosvetljenem naselju po vozišču, uporabljati na začetku in na koncu skupine najmanj po eno svetilko, ki oddaja belo svetlobo. Svetilke morajo biti nameščene tako, da jih lahko drugi udeleženci cestnega prometa pravočasno opazijo.

87. člen (varstvo otrok)

(1) Otroci morajo biti kot udeleženci v cestnem prometu deležni posebne pozornosti in pomoči vseh drugih udeležencev.

(2) Otroci morajo ponoči ali ob zmanjšani vidljivosti med hojo po cesti nositi na vidnem mestu na strani, ki je obrnjena proti vozišču, odsevník, ki ne sme biti rdeče barve in katerega odsevna površina na vsaki strani meri najmanj 20 cm².

(3) Učenci prvega in drugega razreda osnovne šole morajo na poti v šolo in iz nje nositi poleg odsevníka iz prejšnjega odstavka tudi rumeno rutico, nameščeno okoli vratu.

(4) Kadar je treba poskrbeti za varnost otrok, posebno če se pričakuje večje število otrok na enem mestu (prijod ali odhod iz šole, vrtca ipd.), lahko šole, organizirane skupine staršev, organizacije za varnost cestnega prometa, ustanove, društva ali druge institucije organizirajo in izvajajo varstvo otrok v cestnem prometu.

(5) Pri varovanju otrok iz prejšnjega odstavka na prehodu za pešce mora biti oseba, ki varuje otroke pri prečkanju vozišča, stara najmanj 21 let. Oblečena mora biti v oblačila živo rumene barve z vdelanimi odsevnimi trakovi bele barve, pri varovanju pa mora

uporabljati predpisani, obojestransko označeni prometni znak "Ustavi!", s katerim ustavi prometni tok vozil in omogoči otrokom varno prečkanje vozišča.

(6) Voznik mora na znak iz prejšnjega odstavka ustaviti vozilo pred prehodom za pešce in pustiti otroke mimo.

(7) Otroci morajo imeti na poti v vrtec in prvi razred osnovne šole ter domov spremstvo polnoletne osebe. Spremljevalci so lahko tudi otroci, starejši od 10 let in mladoletniki, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki otroka. Otroci, ki obiskujejo prvi razred osnovne šole, lahko prihajajo v območju umirjenega prometa in v območju za pešce v šolo tudi brez spremstva, če to dovolijo starši, skrbniki oziroma rejniki.

(8) Otroci smejo samostojno sodelovati v cestnem prometu šole, ko se starši, skrbniki oziroma rejniki prepričajo, da so otroci sposobni razumeti nevarnosti v prometu in da so seznanjeni s prometnimi razmerami na prometnih površinah, kjer se srečujejo s cestnim prometom.

(9) O kršitvi določb tega zakona, ki jo stori otrok ali mladoletnik, mora pooblaščen uradna oseba obvestiti njegove starše, skrbnike oziroma rejnike.

90. člen (prevoz skupine otrok)

(1) Skupino otrok je dovoljeno prevažati le z motornim vozilom, ki poleg splošnih pogojev, predpisanih v tem zakonu in zakonu, ki ureja motorna vozila, izpolnjuje tudi druge predpisane posebne pogoje.

(2) Skupino otrok, ki se prevaža z avtobusom, mora, razen pri prevozu v šolo in iz šole v posebnem linijskem prevozu, spremljati najmanj en spremljevalec (učitelj, vzgojitelj, trener ipd.), star najmanj 21 let, ki skrbi za varnost otrok pri vstopanju v vozilo in izstopanju iz njega ter za red in varnost otrok v avtobusu.

(3) Otroci morajo med vožnjo z avtobusom, razen med vožnjo z mestnim avtobusom v naselju, sedeti na sedežih, vgrajenih v vozilu, in biti pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi. Na sedežih, pred katerimi ni drugega sedeža ali predpisane varnostne pregrade, smejo sedeti le, če so pripeti z vgrajenimi varnostnimi pasovi.

(7) Če naročnik prevoza oziroma njegov predstavnik sumi, da je voznik v takšnem psihofizičnem stanju, da ne zmore varno voziti, sme policiji predlagati, da pred začetkom ali nadaljevanjem vožnje policist preveri njegovo psihofizično stanje.

110. člen (dolžnostna ravnanja ob prometni nesreči)

(1) Vsakdo mora pomagati pri prometni nesreči, če je treba: - rešiti človeška življenja;

- preprečiti ogrožanje drugih udeležencev cestnega prometa;

- preprečiti ali omiliti ekološko nesrečo.

(2) Po prometni nesreči mora udeleženec prometne nesreče:

1. ustaviti vozilo;

2. zavarovati in označiti kraj nesreče, pri prometni nesreči I. kategorije pa vozilo čimprej odstraniti z vozišča;

3. pomagati poškodovanim;

4. obvestiti policijo, center za obveščanje ali koga drugega, ki lahko obvesti policijo, razen pri prometni nesreči I. kategorije;

5. soudeležnim ali poškodovanim v prometni nesreči posredovati ime in priimek ter naslov, posredovati podatke iz vozniškega dovoljenja in prometnega dovoljenja ter posredovati podatke o obveznem zavarovanju ali izpolniti Evropsko poročilo o prometni nesreči;

6. osebi, ki ji je povzročena škoda, pa je ni na kraju nesreče, posredovati svoje osebne podatke;

7. ostati na kraju prometne nesreče, dokler ni končan ogled, razen če tisti, ki vodi ogled, ne odloči drugače. Če je treba rešiti človeško življenje, lahko udeleženec prometne nesreče začasno zapusti kraj prometne nesreče, vendar se mora takoj, ko je to mogoče, vrniti.

(3) Neposredni udeleženec prometne nesreče, ki je zapustil mesto prometne nesreče, mora nemudoma obvestiti upravičenca do podatkov iz prejšnjega odstavka ali policijo, da je bil udeležen v prometni nesreči, posredovati podatke o kraju in ostalih okoliščinah nesreče, svoje podatke, registrsko številko vozila in navesti kraj, kjer se nahaja, ter omogočiti naknadno ugotavljanje dejstev.

(4) Neposredni udeleženci prometne nesreče od trenutka nesreče do zaključka ogleda ne smejo uživati alkoholnih pijač, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo njihovo sposobnost za varno udeležbo v cestnem prometu.

Zakon o voznikih (ZVoz)

55. člen (pogoji za vožnjo koles in mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h)

- (1) Otrok do šestega leta starosti sme voziti kolo le na pešpoti ali v območju za pešce, v spremstvu polnoletne osebe pa tudi v območju umirjenega prometa.
- (2) Otrok do 14. leta starosti, ki nima opravljenega kolesarskega izpita, sme voziti kolo v cestnem prometu le v spremstvu polnoletne osebe, ki lahko ob upoštevanju prometnih razmer spremlja največ dva otroke.
- (3) Ne glede na prejšnji odstavek sme učitelj, ki v osnovni šoli usposablja otroke v vožnji kolesa, spremljati največ pet otrok hkrati, če so drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo. Med opravljanjem kolesarskega izpita spremstvo iz prejšnjega odstavka ni potrebno, če so drugi vozniki na to opozorjeni s predpisano prometno signalizacijo.
- (4) V cestnem prometu sme samostojno voziti kolo otrok, star najmanj osem let, ki ima pri sebi veljavno kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let.
- (5) Moped, katerega konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, sme voziti v cestnem prometu otrok od 12. do 14. leta starosti, ki ima pri sebi kolesarsko izkaznico, in oseba, ki je starejša od 14 let.
- (6) Starostni pogoj za pridobitev pravice voziti kolo in moped, katerega konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, izpolni otrok oziroma oseba z nastopom koledarskega leta, v katerem dopolni predpisano starost.
- (7) Otrok se usposobi za vožnjo kolesa, ko opravi kolesarski izpit in dobi v osnovni šoli kolesarsko izkaznico.
- (8) Vsebine usposabljanja za vožnjo kolesa in kolesarskega izpita ter obrazec kolesarske izkaznice predpiše minister, pristojen za šolstvo.

91. člen (odgovornost staršev, skrbnikov oziroma rejnikov)

- (1) Starši, skrbniki oziroma rejniki so dolžni skrbeti in izvajati nadzorstvo nad otrokom ali mladoletnikom, ko je ta udeležen v cestnem prometu.
- (2) Opustitev dolžne skrbi in nadzorstva iz prejšnjega odstavka nastopi zlasti tedaj, ko starši, skrbniki oziroma rejniki omogočijo, dovolijo ali dopustijo, da otrok ali mladoletnik ravna v nasprotju z določbami tega zakona.